

ТРГ ОД КЊИГЕ 23. БЛАТЕН

Херцег Нови
21-28. јул 2025
Међународни
сајам књига

ЖИВОТИЊСКА
ЦОРИ [80 ГОДИНА]
ОРВЕЛ ФАРМА

ТРГ ОД КЊИГЕ

Херцег Нови
21-28. јул 2025
Међународни
сајам књига

ОРГАНИЗАТОРИ

ЈУ Градска библиотека
и читаоница Херцег Нови
Секретаријат за културу и
образовање Општине
Херцег Нови

ИЗВРШНИ ОДБОР

Ана Замбелић Пиштало
Јасна Маслан
Милош Радуловић

ПРОГРАМСКИ САВЈЕТ

Младен Весковић
Никола Маловић
Горан Максимовић
Зоран Хамовић
Јасна Маслан

ТРГ ОД КНИГЕ БНАТЕН

ISSN 1800-6957 (Print)
ISSN 2337-0017 (Online)

ХЕРЦЕГНОВСКА БИБЛИОТЕКА НАМЕЉУ ДВА САЈМА

Херцеговска библиотека води се Унесковим Манифестом за јавне библиотеке, који представља императив за јавне библиотеке 21. вијека и који гласи: *Јавна библиотека, као локална капија знања, пружа основне услове за учење током читавог живота, самостално доношење одлука и културни напредак појединца и друштвених група... Она обезбјеђује приступ знању, информацијама и производима људског духа, путем различитих извора и услуга и*

смо мултиструктурисану дјелатност коју остварујемо кроз различите активности: набавка библиотечке грађе и формирање збирки, библиографска обрада и изградња електронских база података CDS/ISIS и COBISS, рад са дјецом и младима, културни програми, организација Међународног сајма књига *Трг од књиге*, матична служба, издавачка дјелатност, дигитализација приоритетног дијела фонда, учешће у пројектима, кориснички сервиси, успостављање сарадње са установама исте или сличне дјелатности. Најважнијим сегментом дјеловања сматрамо посвећен рад са дјецом и младима у циљу давања доприноса превазилажењу кризе читања као глобалног социолошког, педагошког и културолошког проблема, и стварању подмлатка навикнутог б на књигу, књижевност и читање уопште. Предан рад са дјецом изражен у бројкама износи сто тридесет програма у претходној години.

Поетско-музичко
сјећање на Душка
Трифунковића и
промоција књиге
*Твој нас уздиже
стих*

подједнако је доступна свим припадницима заједнице, без обзира на расу, националност, старосно доба, пол, вјеру, језик, инвалидност, економски и радни статус и образовни ниво. У складу са развојним правцем модерног библиотекарства, а са друге стране захтјевима и потражњама корисника наших услуга, креирали

Двадесет други Међународни сајам књига *Трг од књиге 2024* одржан је у периоду од 21. до 28. јула, у организацији ЈУ Градска библиотека и читаоница Херцег Нови и Секретаријата за културу и образовање Општине Херцег Нови, под слоганом: „Књига мора бити сјекира за залеђено море у нама“ (Франц Кафка). Реализовано је 13 књижевних програма у којима

су представљена награђена дјела, издања актуелне продукције, студије и књиге са завичајном тематиком. Књижевне програме МСК *Трг од књиге 2024* отворила је уводном бесједом чешка књижевница Магдалена Плацова. У наставку програма, кроз разговор са Дејаном Матићем, директором ИК „Трећи трг“, и Тиханом Хамовић, преводиоцем, Плацова је представила своју књигу *Живот после Кафке*. У оквиру сајамских вечери своја најновија и награђивана дјела представили су: Јована Дишић, Горан Коруновић, Владан Матијевић, проф. др Зоран Пауновић, Синиша Луковић, Зоран Ферих, Вања Булић и проф. др Виолета Кеџман. Омаж Горану Петровићу, великану српске књижевности, током једне од сајамских вечери одржали су проф. др Александар Јерков, Младен Весковић, Драгана Типсаревих и Никола Малових. Своју дјелатност, као и своју издавачку продукцију, на прошлогодишњем Сајму представила је Фондација „Тесла“ из Филаделфије. Најмлађој публици било је намијењено једно сајамско вече на којем им се представио дјечји писац Стефан Митић Тићми. Поред овог књижевног програма одржана је и позоришна представа за дјецу Позоришта „Арлекин“ из Подгорице.

Примјерено задатку Библиотеке да његује сарадњу са локалном заједницом, и сагласно њеном природном интересовању за заштиту писане културне баштине и проучавање читалачких навика у херцеговском крају, Библиотека се одазвала позиву Туристичке организације Херцег Нови да обави посао разврставања и сачињавања списка библиотечке грађе из фонда породице Ла-

форест-Чуквас. На том послу била су ангажована два библиотекара у периоду од августа до децембра. Сва затечена грађа је очишћена, затим разврстана према типу на: монографске и серијске публикације, ситан библиотечки материјал, музикалије, рукописе и исјечке из штампе. Даља подјела грађе вршена је према језицима публикација, а затим садржински према УДК групама. Уз детаљан аналитички извјештај, израђени су и спискови грађе на којима је пописано и разврстано: 439 монографских публикација, 159 наслова периодике, преко 1000 јединица ситног библиотечког материјала, десетине хиљада новинских исјечака и чланака, 126 музикалија, 7 рукописа. Грађа је препакована у индексирани пакете, систематизована и пописана, те враћена власнику уз препоруке за даље поступање.

Семинар
Јавни наступ
и ја, поводом
обилежавања
8. септембра –
Међународног
дана писмености

Поводом Међународног дана писмености, Библиотека је заједно са „Нушић фондацијом“ из Београда у читаоници Библиотеке, 9. и 10. септембра 2024, организовала дводневни семинар под називом *Јавни наступ и ја*. Семинар је водила професорка књижевности и реторике Светлана Градинац, а асистент јој је био

Пројекат Писци у
школама, писац
за дјецу Дејан
Алексић

млади Новљанин Павле Ђуровић, освајач значајних награда на такмичењима у бесједништву.

Библиотека настоји да популарише књигу и читање организовањем културних програма за све профиле читалаца. Овај сегмент дјелатности има значајну улогу у обликовању културног идентитета локалне заједнице. Књижевни програми и радионице за одрасле привлаче грађане да се укључе у културни живот и оплемење своју свакодневицу. Програме, радионице, манифестације које смо организовали видимо и као својеврстан метод промоције фондова и дјелатности Библиотеке.

Тако је 13. септембра 2024. у Павиљону Градске музике Херцег Нови орга-

низовано поетско-музичко сјећање на Душка Трифуновића. Учествовали су публициста Ђорђе Латинковић и pjesник Радомир Уљаревић.

Представљање монографије *Капетан Петар Желалић* одржано је 19. септембра 2024. у Дому културе у Бијелој; саговорник аутору Предрагу Кузмановском био је новинар и публициста Сениша Луковић.

Дјечја седмица у нашој библиотеци обиљежена је још једним изузетним програмом намијењеним одабраним ученицима узраста до 15 година. Дводневну радионицу креативног писања под називом *Путовање у средиште приче*, 8. и 9. октобра 2024. према истоименом ауторском приручнику, награђеном на Франкфуртском сајму књига 2023. за најбољи уџбеник на страном језику, осмислила је и водила Анђелка Ружић, дугогодишња уредница ИК „Креативни центар“ из Београда.

У оквиру обиљежавања Дана општине Херцег Нови и Дана ослобођења града у фоајеу Дворане Парк представљена је збирка анегдота *Фафарикул* списатељице Ђурђице Чилић. Поводом Његошевог дана – црногорског празника културе, Библиотека је 14. новембра организовала предавање „Његошев примјер“, др Горана Максимовића, историчара књижевности, књижевног критичара, антологичара и професора Универзитета у Нишу.

Крајем децембра 2024. године публикован је 42. број часописа *Бока*, зборник радова из науке, културе и умјетности, који на 270 страница садржи: 5 научних радова, 6 прилога

Додјела награда
лауреатима
Четвртог
ликовно-
литерарног
конкурса за
херцеговске
основце

и 3 текста *In memoriam*. За овај број, који се одликује тематском разноврсношћу, осим аутора који су већ објављивали у *Боки*, пишу и нови сарадници. Крајем године на порталу Библиотеке објављена је електронска верзија истог.

Поводом Свјетског дана књиге за дјecu, 2. априла 2025, у свим херцеговским основним школама и у предшколским групама ЈПУ „Наша радост“, одржан је традиционални, четврти литерарни и други ликовни конкурс у организацији наше библиотеке. На тему *И ја имам своју звијезду...*, одабрану у знак сјећања на великог француског писца Антона де Сент Егзиперија, који би ове године прославио 125. рођендан, и инспирисану његовим најпознатијим дјелом *Мали принц*, писало је 160 ученика, од III до IX разреда. Свечана додјела награда уприличена је 28. марта у читаоници Библиотеке, када је предсједник Стручног жирија дјечји писац Дамир Јоцић, добитник Награде „Душко Радовић“ за 2024. годину, представио свој роман *Дечак и друга прича*. Најбољи радови, као и до сада, наћи ће се у листу Удружења црногорских писаца за дјecu *Осмјех*.

Почетком априла 2025. пред херцеговском публиком у препуном фoајеу Дворане Парк говорио је Крешимир Мишак, хрватски новинар, рок музичар и писац научне фантастике. Мишак је био уредник и коценариста седмодјелног научно-популарног телевизијског серијала *Дјеца сунца*, аутор је више књига о граничним научним темама, а публици у региону најпознатији је као уредник и водитељ емисије *На рубу*

знаности која се бави граничним подручјима људског знања.

Шеснаести литерарни конкурс *Отвори књигу, отвори свијет*, поводом Свјетског дана књиге и ауторских права – 23. априла, организовали смо заједно са Средњом мјешовитом школом „Иван Горан Ковачић“. На овогодишњем конкурсy 35 пријављених ученика писало је на три задате теме, изабране поводом годишњица значајних писаца: Данила Киша, Тина Ујевића и Ива Андрића.

У Требињу је крајем априла 2025. године одржан XXV Стручни скуп Друштва библиотекара Републике Српске под називом: *Библиотеке и културно наслеђе*. Наша Библиотека је имала учешће на том значајном међународном скупу који је окупио 184 учесника из Србије, Црне Горе, Сјеверне Македоније и Републике Српске.

Поводом Међународног дана породице, 16. маја, на препуном Тргу Херцега Стефана одржан је богат и разнолик програм у организацији Градске библиотеке и читаонице, Град-

Представљање књижевног стваралаштва Крешимира Мишака, хрватског новинара, рок музичара и писца научне фантастике

Стручни скуп Друштва библиотекара Републике Српске под називом "Библиотеке и културно наслеђе", 2025.

ског музеја „Мирко Комненовић“, Галерије „Јосип Бепо Бенковић“, ЈУК „Херцег Фест“, ЈПУ „Наша радост“ и Црквене општине Топалско-херцеговске.

Дводневну конференцију под називом *Љетња психолошка академија*, 26. и 27. маја организовала је наша установа у сарадњи са ИК „Клио“ из Београда у свечаној сали хотела „Талија“ у Игалу. Циљ конферен-

Пројекат *Писци у школама*, Урош Петровић

ције је био да расвијетли актуелне друштвене проблеме и доприне се рјешавању истих. У оквиру три панел-дискусије, кроз сусрет психолога, психијатара и стручњака из других сродних области са публиком, разматране су три веома важне теме: – *Изазови и могућности савременог пријатељства*; – *Наше окружење и климатска психологија* и – *Шта (не) може психологија лидерства*.

Градска библиотека је током прошле године започела нови програм под називом „Писац у школама“. Библиотека је и раније приређивала гостовања дјечјих писаца, али се с временом, због недостатка адекватног простора, као и жеље да што већи број дјеце доживи сусрет с писцем, указала потреба да, у оквиру сарадње са школама и школским библиотекама, своје програме организујемо у школским просторијама. Дјечји пјесник и писац који је први учествовао у оквиру овог пројекта био је Жарко Вучинић. Затим Дејан Алексић, који више од двадесет година успјешно пише и за најмлађу читалачку публику; генерације су одрасле уз његове промишљене, веома поучне, а прије свега духовите приче и стихове. Средином фебруара 2025. угостили смо двије изузетне књижевнице за дјецу – Гордану Тимотијевић и Весну Алексић. Њихове богате биографије, дјела *Каљави коњ* и *Сличице* која су у лектури за основношколски узраст у Србији, као и искуство од преко тридесет година у стваралаштву за најмлађе и тинејџере биле су нам једина и најважнија препорука за вишеструку сарадњу са њима. Пред крај школске године угостили смо

познатог дјечјег писца Уроша Петровића. Ученици свих херцеговских основних школа, узраста од III до VI разреда учествовали су у интерактивним и инспиративним радионицама препознатљивог стила, и с великом пажњом и интересовањем рјешавали занимљиве, вјешто постављене и креативно осмишљене загонетке које подстичу развој функционалног знања.

Руководећи се Програмом рада за 2024. годину, ангажовано се радило на припреми услова за активацију сегмента Електронска позајмица у оквиру COBISS система. Активацијом овога сегмента, која је наступила крајем године, наша Библиотека је постала једна од 5 народних библиотека у Црној Гори која овај сегмент користи. Важно је истаћи да поред бројних предности које *електронска позајмица* доноси (прецизна метрика важних параметара пословања, контрола фонда, убрзање процеса рада и др) овај сегмент омогућава начин пословања који је снажано оријентисан на корисника и корисничке услуге. Крајњи исход процеса аутоматизације позајмице библиотечке грађе јесте стављање у употребу *mCobiss* апликације, која представља својеврсни кориснички алат преко којег корисник свом налогу може приступити са било ког мјеста на ком има интернет и адекватан уређај (нпр. смартфон), а затим резервисати грађу, продужити важење позајмице, прегледати историју позајмљивања, претраживати каталог COBISS и др. Овим иновацијама ступа се на пут модерног електронског библиотекарства усмјереног на корисника и његове потребе.

Поново је успостављена сарадња са Дневним центром, која је била прекинута током пандемије ковида. Сарадња Библиотеке са сродним установама доприноси размјени искустава и унапређивању дјелатности. У 2024. години остварена је сарадња са Министарством културе и медија Црне Горе, кроз суфинансирање МСК *Трг од књиге*. Кроз донаторску подршку за *Трг од књиге* настављена је сарадња са Туристичком организацијом Херцег Нови која се показала као досљедан и лојалан партнер. Такође потписан је протокол о сарадњи са Народном библиотеком „Стеван Сремац“ из Ниша.

Императив ЈУ Градска библиотека и читаоница Херцег Нови јесте изборити се за позицију – библиотека метафора културе града!

Дводневни семинар Лјетна психолошка академија

ПОНЕДЈЕЉАК
21. јул

21.00

Поздравна ријеч – Стеван Катић, предсједник
Општине Херцег Нови

БЕСЈЕДА НА ОТВАРАЊУ – Клеменс Мајер
КЛЕМЕНС МАЈЕР: РЕЦЕПЦИЈА ЊЕГОВЕ
КЊИЖЕВНОСТИ КОД НАС

[Клеменс Мајер, Бојана Денић, издавач
и преводилац, и Елвира Веселиновић,
преводилац]

• **ПОЕТСКО-МУЗИЧКО ВЕЧЕ МАРКА МИЛОШЕВИЋА И
БОРИСА РЕЖАКА**

УТОРАК
22. јул

21.00

ДУЖ ОШТРОГ НОЖА ЛЕТИ ПТИЦА | Тања
Ступар Трифуновић

[Тања Ступар Трифуновић и Јања
Стјепановић, модератор програма]

ЖАЛАЦ | Верољуб Вукашиновић (Змајева награда)

[Верољуб Вукашиновић и академик Јован
Делић, модератор програма]

СРИЈЕДА
23. јул

20.00

КАД ЈЕ САВА БИО РАСТКО | Драгиша Бојовић

[Проф. др Драгиша Бојовић, проф. др Милан
Гровић и проф. др Будимир Алексић]

МАРТИН УДИО | Сања Савић Милосављевић
(Награда Београдски победник)

[Сања Савић Милосављевић и Марија
Ненезић, модератор програма]

ПОНОЋНИ ГЛАГОЛИ | Марко Погачар

[Марко Погачар и Милена Ђорђијевић,
модератор програма]

ЧЕТВРТАК
24. јул

21.00

КАПЕТАН БОЈНОГ БРОДА МИРОСЛАВ
ШТУМБЕРГЕР | Предраг Кузмановски

[Предраг Кузмановски и Синиша Луковић,
модератор програма]

СВЕТЛО СВЕТУ: прилог антропологији
хришћанства | Бојан Јовановић

[Презвитер др Оливер Суботић, презвитер др
Драган Стаменковић и др Слободан Кањевац]

ПРОГРАМИ ЗА ДЈЕЦУ

ДЈЕЧИЈИ ХОР ОШ МИЛАН ВУКОВИЋ

ЦИНОВИ, СТРАШИЛА И НЕШТО ТРЕЋЕ | Дејан
Алексић

ДЈЕЧИЈА ОПЕРА РИБАР И ЗЛАТНА РИБИЦА

[Удружење уметника Високо Ц, Нови Сад]

МИ НЕКАД И САД | Александар Мисојчић

[Др Александар Мисојчић и Татјана Петернек,
модератор програма]

НГДЛ | Маринко Арсић Ивков (НИН-ова награда)

[Маринко Арсић, проф. др Александар Јерков и
Младен Весковић]

ПОД ТУЋИМ СУНЦЕМ | Миодраг Мајић

[Миодраг Мајић и Гојко Божовић, модератор
програма]

ОМАЖ ОРВЕЛУ | (Поводом 80 година од првог издања Животињске фарме)

[Проф. др Зоран Пауновић и Небојша Грујичић,
модератор програма]

МОЈ ЖИВОТ | Мага Магазиновић

[Јелена Кајго, Зоран Хамовић и Марија
Јанковић Шеховић]

ИЗЛОЖБА О МАГИ МАГАЗИНОВИЋ

ГРАДОВИ КОСОВА И МЕТОХИЈЕ 1878–1941 | Марко Марковић

[Проф. др Дејан Антић и др Душан Илић]

УРУЧИВАЊЕ ПЛАКЕТА

Напомена: Организатор задржава право на измјене
програма.

У случају кише, програми ће се одржати у
Галерији Ј. Б. Бенковић.

ПЕТАК

25. јул

20.30

СУБОТА

26. јул

21.00

НЕДЈЕЉА

27. јул

21.00

ПОНЕДЈЕЉАК

28. јул

21.00

ДАН ПРВИ.

Понедељак

21. јул
21.00

КЛЕМЕНС МАЈЕР: РЕЦЕПЦИЈА ЊЕГОВЕ КЊИЖЕВНОСТИ КОД НАС

Говоре:

Клеменс Мајер,
Бојана Денић и
Елвира Веселиновић,
преводац

Роман Туцање камена (*Im Stein*, 2013) освојио је књижевну награду града Бермена, номинован 2017. године за међународну награду Мен Букер и био у ужем избору за Њемачку књижевну награду. На српском језику изашао је у преводу Бојане Денић, а издала га је Издавачка кућа „Радни сто“. Роман обрађује временски оквир прије и после пада Берлинског зида, а један од јунака је град Лајпциг. Иако докумен-

таран, роман није хиперреалистичан, већ га кресе поетски пасаж и надреални моменти. Сачињен је од гласова многих ликова, од којих је за неке пад Берлинског зида радост, а за неке пропаст. Слом економије после пада Зида даје контекст у ком један од ликова романа, макро Арнолд Краусхар, постаје предузетник на слободном тржишту и напредује. Проституција, механизми подземља и ток новца управо и јесу тема овог романа. У њему је писац покушао да на неутралан начин да глас проституткама, опише њихову свакодневицу, наде, оно што

их тишти. У дубљој равни овог романа провејавају митолошки аспекти злочина, кривице, ероса и танатоса.

– Ова књига јасно поставља границе између доба пре и после пада Берлинског зида, а као да са сваке странице узвикује да је Бог мртав, и да су наступила нова божанства секса и профита у некадашњој Источној Немачкој, опраног и крвавог новца који уништава животе.

(<https://www.politika.rs/scc/clanak/681207/prica-o-godinama-bejzbol-palica>)

– Мајеров последњи роман *Пројектори* (*Die Projektoren*, 2024) награђен је Баварском књижевном наградом (2024), наградом *Litera Tour Nord* (2025), а књига се нашла у ужем избору за Њемачку књижевну награду 2024. године. Српски превод романа биће објављен у издању куће „Радни сто“. Овај роман, као и претходни, тематизује један дисхармонични свијет, поставља етичка питања, истражује теме социјализма, свијет проститутки, распад Источне Њемачке, али и распад Југославије. Како аутор сам казује, романтични предјели бивше Југославије занимљиви су у свјетлу чињенице да су у цвијету филмске продукције на њима сви заједно снимали филмове, а недуго затим водили рат.

Клеменс Мајер (*Clemens Meyer*) књижевник

Клеменс Мајер један је од наутицајнијих гласова ъемачке савремене књижевности. Живи и ради у Лајпцигу, у ком је и одрастао. Занимљиво је да се по завршетку гимназије бавио најразличитијим пословима како би финансирао своје студије на Њемачком ин-

ституту за књижевност у Лајпцигу – радио је између осталог и као радник на виљушкар, носач намјештаја, обезбјеђење, грађевински радник. Разложно је претпоставити да су се ова искуства одразила и на његово литерарно интересовање за људе са руба друштва, које прати и повезује сва његова књижевна дјела.

Књижевној публици представља се 2006. дебитантским романом *Als wir träumten* (Док смо сањали), према коме је снимљен истоимени филм. Роман је награђен бројним признањима, између осталог наградама *Rainald* и *Mara Kasens*. У овом вишеслојном роману приказани су хаотично дјетињство и младачачко доба групе младих пријатеља из Лајпцига након пада Берлинског зида. Криминалитет је важан мотив како овога романа, тако и свих Мајерових наредних дјела.

Потом је објавио збирку кратке прозе *Noch, светла* (*Die Nacht, die Lichter*, 2008) која је награђена на Лајпцишком сајму књига (2008). У овој збирци кратких прича портретисани су „аутсајдери“: пијанице, људи без посла, бескућници и др. – ликови са

друштвене маргине, изложени егзистенцијалним проблемима. Збирка је проткана мотивима излузије, чежње, усамљености, али и наде у побједу упркос животним тешкоћама. Књига је издата на српском језику 2009. у издању Самиздат Б92.

Сем наведених књижевних дјела Мајер је написао и фиктивни дневник *Gewalten. Ein Tagebuch*, 2010 (*Силе. Дневник*), и збирку прича *Die stillen Trabanten*, 2017 (*Тихи трабанти*). За цјелокупно дјело награђен је *Лесинговом* наградом Слободне Државе Саксоније (2025).

ПОЕТСКО-МУЗИЧКО ВЕЧЕ МАРКА МИЛОШЕВИЋА И БОРИСА РЕЖАКА

Тандем – пјесник Марко Милошевић и кантаутор Борис Режак – доноси својеврсну спрегу стиха и мелодије, „суштину живота преточену у стихове и мелодије“.

Марко Милошевић је написао збирке поезије: *Права љубав* (2024), *Капут* (2023), *Захвалан* (2022), *Победа себе* (2021) и *Кроз живот душом* (2020). Све ове збирке обједињене су јединственим поднасловом: *Поезија живота*. Према збирци *Победа себе* снимљен је истоимени филм који представља први филм поезије на нашим просторима. Пјесме Марка Милошевића, често у форми кабареа, говоре реномирани глумци из региона.

Борис Режак објавио је албуме *Након толико година* и *Корак даље*. Учествовао је на бројим музичким фестивалима, а заједно са Кети Керни освојио је друго мјесто на избору за представника Босне и Херцеговине на Пјесми Евровизије 2002, са пјесмом *Ти и ја смо могли све*. Добитник је награде *Даворин* за сингл године у БиХ, за пјесму *Није збогом тешка ријеч* и победник фестивала „Београдско пролеће“ са пјесмом *Послије нас*. Иза себе има велики број популарних композиција: *Воли ме*, *Тако лако*, *Ти си моја*, *Живот иде*, *Само моја*, *Анђео на рамену*, *Вјеруј ми на ријеч*, *Ожиљак*, *Анђео*.

Упечатљиви поетско-музички програм у ком Режак на пиану прати и поп хитовима надопуњује Милошевићеве стихове, дубоко је емотиван, рефлексиван и романтичан – комуницира оно што свако од нас носи у најинтимнијим дјеловима себе.

ДАН ДРУГН.

Роман *Дуж оштрог ножа лети птица* рефлексја је ауторкиних сјећања на одрастање током рата деведесетих година и личног свједочења једном мрачном времену несигурности и неизвјесности, избјеглиштва, насиља, смрти, страха, и са друге стране младости која све тамне боје прекрива копреном свјетлости, жељом за животом и слободом. Поетично испричан као прича о одрастању и сазријевању двије дјевојчице у ратном времену, овај роман је такође и прича о породичним односима, животу на селу, селу и војсци, првим љубавима, прихватању и одбацивању, отуђености и пријатељству.

– У рату постоји један наопаки свијет, у коме све оно што нам прије није било нормално одједном постаје управо супротно од тога; прилагођавање том новом начину живота прави једну посебну врсту људских бића. А природне процесе којима је тијело изложено у вријеме тинејџерског доба, никакав рат не може

зауставити. И тај необични судар откривања живота у окружењу смрти, управо је динамична окосница Тањиног романа.

(*Стево Грабовац*)

– Мајсторско приповиједање Тање Ступар Трифуновић води нас у давно остављени, бајковити, митски свијет дјетињства, чији се пејзаж пред нама раствара у чудесне метафоре. Рат и избјеглиштво остају у сјени живота који се некада одвијао и утјецао на судбине ликова. У тим судбинама препознајемо властите поразе, трауме, страсти, љубави, смрти и ријетке одбљеске среће. Када роман напише пјесникиња, још к тому изврсна, то би требала бити светковина за читатеље јер пред собом засигурно имају драгуљ.

(*Магдалена Блажевић*)

УТОРАК

22. јул

21.00

**ДУЖ ОШТРОГ НОЖА
ЛЕТИ ПТИЦА | Тања
Ступар Трифуновић**

Говоре:

**Тања Ступар
Трифуновић и
Јања Стјепановић,**
модератор програма

Тања Ступар Трифуновић

књижевница

Дипломирала је на Филолошком факултету Универзитета у Бањалуци, на Одсјеку за српски језик и књижевност. Пише поезију, кратке приче, романи, колумне и књижевне приказе. До сада је објавила шест књига поезије: *Кућа од слова* (1999), *Успостављање равнотеже* (2002), *О чему мисле варвари док доручкују* (2008), *Главни јунак је човек који се заљубљује у несрећу* (2010), *Размножавање домаћих животиња* (2018) и *Змијштак* (2022); књигу прича *Адорнова сврака* (2007); три романа *Сатови у мајчиној соби* (2014), *Откако сам купила лабуду* (2019) и *Дуж оштрог ножа лети птица* (2024), а ауторка је и текста за графички роман

Море је било мирно (2020). Заступљена је у антологијама поезије и прозе у земљи и иностранству. Превођена је на више свјетских језика.

За свој књижевни рад добила је значајна признања: Награду Европске уније за књижевност (EUPR 2016) и Виталову награду *Златни сунцокрет* (2019) за романе; награде *Милица Стојадиновић Српкиња* (2018), *Ристо Ратковић* (2019) и *Васко Попа* (2022) за поезију.

Њен нови роман *Дуж оштрог ножа лети птица* био је у најужем избору за НИН-ову награду и награду *Београдски победник*.

Тања Ступар Трифуновић живи и ствара у Бањалуци.

ЏТОРАК
22. јул

ЖАЛАЦ |
Верољуб
Вукашиновић

Говоре:
Верољуб
Вукашиновић и
академик
Јован Делић,
модератор програма

Жалац, прва књига Верољуба Вукашиновића у Српској књижевној задрузи потврђује да је пред нама поезија изграђеног песничког лика, богата у оном најемотивнијем и најкарактеристичнијем елементу српског песништва: мелодичности.

Збирка цикличне структуре, уоквирена двема истоименим песмама

различитог значења, књига садржи песме у којима читалац може препознати своје сопствено искуство. Већином обојене меланхоличним тоном, Вукашинићеве песме, организоване у четири циклуса, крећу се од тема детињства, љубави, смрти и пролазности, па до смисла постојања поезије у добу вештачке интелигенције.

Ово није поезија која се предала пред нормама савременог света. У свом најдубљем слоју, она стоји као бранич оних вредности на којима су се српски народ и његова култура

дан друг.

формирали вековима. Међутим, ова поезија није ни пука јадиковка над прошлим. Уместо тога, она мелодијом својих стихова, емоцијом коју изазива, позива на дубоко промишљање и критичко преиспитивање

нашег отуђеног света. Јер, туга у овим стиховима није туга за нечим што је неповратно изгубљено, већ за лепотом живота коју и даље можемо досегнути.

(Српска књижевна задруга)

Верољуб Вукашиновић

писац и уредник

Завршио је Југословенску и општу књижевност на Филозофском факултету у Новом Саду.

Објавио је књиге пјесама: *Чежња за вртом* (1993); *Повесмо* (1995); *Како је тихо Господе* (1999, 2000); *Двери у липама* (2001); *Опрости јагње бело* (2002); *Шумски буквар* (пјесме за дјецу, 3 издања – 2003, 2006, 2018); *Цветна недеља* (2004); *Светлост у брдима: изабране и нове песме* (2007); *Вртлар* (2008); *Лице* (2009); *Изнад облака* (2012); *Самар: изабране песме* (2014); *Свети жар* (2015); *Ветар и дажд* (2017); *Тилић* (2020); *Летица: изабране и нове песме* (2022); *Жалац* (2024); *Петрове вериге* (избор родољубивих пјесама, 2025).

Објавио је монографију *Доњи Дубич са Драгославом Милисављевићем* (2014), а приредио је *Пред дверима: српска молитвена поезија* (2005), као и *Антологију писаца савремене српске прозе* (2024). Уређује зборнике *Савремена српска проза* у издању Народне библиотеке Јефимија у Трстенику.

Добитник је пјесничких награда: *Змајева награда*, *Милан Ракић*, *Бранко Ћопић*, *Раде Драинац*, *Јефимијин вез*, *Одзиви Филипу Вишњићу*, *Печат Вароши сремскокарловачке*, *Кондир Косовке девојке*, *Песничко успеније*, *Златни Орфеј*, *Златна струна*, *Србољуб Митић*, *Заплањски Орфеј*, *Петровдански вијенац*, *Змај Огњени Вук*, *Сребрно летеће перо* (Бугарска), *Кочићево перо*, *Хаџи Драган*, *Крст Кнеза Лазара* и др. Добитник је *Златне значке* Културно-просветне заједнице Србије и награде *Најморавца* ТО Трстеник.

Заступљен је у више антологија српске поезије и превођен на неколико језика. Живи и ради у Трстенику и Доњем Дубичу.

СРПЈЕДАН

**23. јул
20.00**

**КАД ЈЕ САВА БИО
РАСТКО |
Драгиша Бојовић**

Говоре:

Проф. др **Драгиша
Бојовић**, проф. др **Милан
Громовић** и проф.
др **Будимир Алексић**

| Поводом 850 година
од рођење Светог Саве

Књигу *Кад је Сава био Растко* приредио је проф. др Драгиша Бојовић, а издао Центар за црквене студије из Ниша поводом 850 година од рођења Светог Саве. У књизи се налазе текстови о Растковом дјетињству и младости познатих писаца, теолога и историчара: Доментијана, Теодосија, Владике Николаја, Оца Јустина Поповића, Милоша Црњанског, Григорија Божовића, Јованке Калић и Драгише Бојовића.

— На вертикали нашег свеопштег уздицања Рас има облик лестнице без које је незамислива та вертикала. Он је и предање, колико о Немањићима толико и онима пре њих. Колико о њиховим храмовима,

толико и о стопама из апостолских времена које су препознавали и Савини апостоли.

Имајући у виду све ово и желећи да у години јубилеја препоручимо српској омладини, и не само њој, оне текстове који говоре о Савином детињству и младости, верујемо да ће изабрани радови бар донекле допринети да створимо своју слику о Расу и Растку из Раса...

Сабрани текстови из ове књиге, жанровски различити и настали у периоду од XIII до XXI века, представљају, у ствари, једну целину, којој су по делић мозаика уденули писци-монаси, историчари, теолози, филолози, књижевници. На једном месту је углавном све оно најзначајније што је написано о Растку из Раса. Свакако није довољно да стекнемо потпуну слику. Али је довољно да заволимо и Растка, „најлепше српско дете” и Рас, најлепшу српску земљу.

(Драгиша Бојовић - из предговора)

Драгиша Бојовић
универзитетски професор

Дипломирао је, магистрирао и докторирао на Филозофском факултету у Приштини. Као асистент, доцент, ванредни и редовни професор био је ангажован на Филозофском и Филолошком факултету у Приштини и на Филозофском факултету у Косовској Митровици. Био је управник Катедре за српску књижевност и језик приштинског Филозофског факултета, где је обављао и дужност продекана. Редовни је професор Филозофског факултета у Нишу, на ком предаје Стару српску књижевност и држи неколико изборних предмета, предавач је на докторским студијама на Универзитету у Приштини (Косовска Митровица), као и на основним студијама Филолошко-уметничког факултета у Крагујевцу. Управник је Центра за византијско-словенске студије Универ-

зитета у Нишу; оснивач је и управник Центра за црквене студије, такође у Нишу.

На плану међународне сарадње и афирмације научних резултата из области медиевистике, као и славистике, проф. Бојовић дао је кључни допринос оснивању Међународне научне мреже *Rax Byzantino-Slava*, чији је био први предсједавајући (2016–2018). Мрежу чине најзначајније свјетске институције из области византологије и славистике из низа земаља. Са својим сарадницима основао је Међународни центар за православне студије и његов је актуелни предсједник. Члан је Међународног удружења за светоотачке студије (International Association of Patristic Studies) и Института за национална и вјерска питања у Солуну.

Објавио је преко сто педесет научних радова. Аутор је двије књиге пјесамa, и заступљен је у неколико пјесничких антологија. Објавио је двадесет књига из области науке о црквеној књижевности, антологија, као и дјела из сродних области. Био је гостујући предавач на неколико европских катедри.

Нарочити допринос проф. Бојовић дао је у заснивању светосавских студија: увео је предмет на студијама србистике *Свети Сава у српској књижевности и култури*, организовао научне скупове и уредио зборнике о Светом Сави, постао руководиоца Одељења за светосавске студије Центра за црквене студије.

Уредник је међународног часописа *Црквене студије*, и члан је редакција у неколико међународних научних часописа.

Добитник је више награда за књижевно и научно стваралаштво, међу њима и: *Константин Острошки* (Пољска), *Григорије Божовић*, *Лазар Вучковић*, *Грачаничка повеља*, *Иницијал*.

ДАН ТРЕЋИ.

Српједа

23. јул

**МАРТИН УДИО |
Сања Савић
Милосављевић**

Говоре:

**Сања Савић
Милосављевић и
Марија Ненезић,**
модератор програма

| Награда
Београдски победник

Роман *Мартин удио* настао је на извору свједочења људи који су учествовали у ратним догађајима у Хрватској и Босни и Херцеговини током турбулентног двадесетог вијека. Хтијући да створи јунакиње налик на храбре и издржљиве жене којима се дивила, и да им тако посвети своју причу, ауторка повезује ова свједочанства у романескну приповијест о историјским превирањима и личним судбинама људи у свјетлу прошлих

времена која умногоме обликују нашу садашњост и будућност.

– Трошним друмовима од Београда до Лике, којима читалац путује у распону од више деценија, протиче прича о људима обликованим немилосрдним точковима историје наших одсутних завичаја. Овај кратки роман, писан у три гласа, сведочи искуство три нараштаја запитана над истим загонеткама егзистенције. Сања Савић Милосављевић нам још једном омогућава да нестанемо у овом непознатом пејзажу човека, нашег човека, његове слојевите таме која нам је болно присна и позната, истовремено нам остављајући простор за изненађење – подсећајући нас да о себи и својим

најближима најчешће знамо болно оскудно и мало.

(Моња Јовић)

– Кроз преплитање три исповедне приче, јунаци романа *Мартин удио* поверавају своје животно искуство у којем се лична патња и напор да се опстане у временима великих историјских и друштвених ломова сустичу са националним страдањем. Фокусиран на судбину Срба из Хрватске и Босне, у временском распону од половине прошлог века

до наших дана, роман Сање Савић Милосављевић се храбро, одговорно и поетички промишљено суочава са темом рата на простору бивше Југославије. Повлашћено место у тој визији има приповедање двеју генерацијски удаљених жена, Марте и Иване. Њихове исповести постепено се уједињују у емотивно снажну повест о сеобама и изгубљеном завичају, али и о доброти и солидарности које надилазе сва страдања.

(Предраг Петровић)

Сања Савић Милосављевић

књижевница, сценаристкиња и редитељка

Дипломирала је, завршила мастер и докторске студије на Факултету драмских уметности у Београду.

Објавила је збирке приповједака: *Кад жирафа проговори* (2010), *Вријеме вашара* (2013), *Брда* (2020) и *Приче лопова поштењачине* (2021); романе: *Неоштрине* (2016), *Туђа кост* (2019), *Теферич на Славији* (2022) и *Мартин удио* (2024); драме: *Сребрни цар* (2017), *Птице и друге драме* (2019) и *Улица пресованих жаба* (2024).

Сценаристкиња је и редитељка дугометражног играног филма *Наши очеви, мајке и њихова дјеца* (2017), те анимираног филма *Прича о Мики мраву* (2019), радио драме *Боја изван свемира* по Х. Ф. Лавкрафту. По њеним текстовима изводе се позоришне представе за дјецу и одрасле. Сценаристкиња је телевизијских серија *Време зла* и *Време смрти* по романима Добрице Ћосића, као и серије *Бранилац*. За сценарио ТВ серије *Време зла* добила је награду *Златна антена* на Федис фестивалу у Београду. Роман *Теферич на Славији* био је у најужем избору за награде *Београдски победник*, *Меша Селимовић* и *Гроздана Олујић*. Добитница је награде *Слободан Стојановић* за драмски текст *Улица пресованих жаба*.

Роман *Мартин удио* освојио је награде *Београдски победник*, *Исидора Секулић* те Годишњу награду Удружења књижевника Републике Српске.

Запослена је као доцент на Катедри за општу књижевност и театрологију на Филозофском факултету Универзитета у Источном Сарајеву.

Гриједан

23. јул

ПОНОЋНИ ГЛАГОЛИ | Марко Погачар

Говоре:

Марко Погачар
и **Милена Ђорђевић**,
модератор програма

Збирка поезије *Поноћни глаголи* Марка Погачара доноси препознатљиву енергију израза којом pjesник оживљава ријечи. Користећи текст као свој омиљени медијум комуникације са публиком, он искориштава pjesнички потенцијал језика, наглашавајући звучни импулс и ритмику ријечи. Сlike из свакодневног живота употпуњује вишеславношћу језика, узимајући нешто и од прозног обрасца.

– Сваком својом књигом Марко Погачар донесе једну читалачку

авантуру која нам омогућује да појмимо шта значи заправо бити потпуно посвећен језику, односно како из вирова језичког вадити оне каменчиће које изнова можемо слагати у перласте низове различитих облика, онако како нам матица свеколиког бивања људима омогућава. *Поноћни глаголи* отуда у цијелом свом току јесу књижевна структура која је надасве инспиративна, она која омогућава да пропутујемо изван овог појавног свијета означитеља и означеног, а да смо опет тако силно утемељени у свему што се око нас налази. На концу, Погачар свједочи својим литерарним хоризонтом оне најпривлачније линије због чега уопште читамо и препуштамо се књигама.

(Ђорђе Крајишник, Ослобођење)

Марко Погачар

књижевник, уредник и књижевни критичар

Пише поезију, есеје, прозу и књижевну критику. Сарађује са музичарима, филмским ауторима, те пише текстове за телевизију и радио. Објавио је збирке поезије: *Пујанице над Санта Крузом* (2006), *Посланице обичним људима* (2007), *Предмети* (2009), *Црна покрајина* (2013), *Или ти или свјетло* (2015), *Земља Земља* (2017), *Књига празника* (2021) и *Поноћни глаголи* (2023); збирке кратке прозе: *Атлас гласова* (есеји 2011), *Јер ми смо многи* (публицистика 2011), *Бог неће помоћи* (приче 2012), *Југотон гори!* (есеји 2013), *Фрагменти о промјени мјеста* (есеји 2017), *Побуна чувара / Читати ноћу* (есеји 2018), *Коров, или против књижевности : усputна књига* (прозни записи 2020), *Прва детективска агенција за праћење птица* (2021); књиге путописне прозе: *Слијена карта* (2016), *Latinoamericana* (2020) и *Адолфове уши : берлински дневник* (2022). Његове су књиге преведене на десетак, а појединачни текстови на више од тридесет језика.

Пиредио је антологије *Хрватска млада лирика 2014.* и *The edge of a page: young poetry in Croatia* (2019).

Наступа на књижевним манифестацијама широм свијета, био је гост низа резиденцијалних боравака и наградних стипендија, између осталих и CivitellaRanieri, Récollets-Paris, LyrikKabinett i DAAD Berliner Künstlerprogramm.

Добитник је низа значајних домаћих и међународних награда, награде Ристо Ратковић, Стјепан Гулин, Едо Будиша, Зване Чрња, и других.

ДАН ЧЕТВРТИ.

Књига *Капетан бојног брода Мирослав Штумбергер* аутора Предрага Кузмановског систематично обрађује животни и професионални пут једног ренесансног човјека са продорним утицајем на технички и културни развој Боке. Ова визуелно привлачна књига – богато илустрована фотографијама из Штумбергерових збирки – представља вриједан допринос поморској и културној историји Боке Которске.

Мирослав Штумбергер рођен је 1892. у Словенији, а умро 1983. у Боки Которској. Био је свестрана личност – заповједник бојног брода у аустроугарској, затим југословенској мор-

нарици, хидроавијатачар, конструктор, иноватор и колекционар.

– Често се дешава да Бока Которска заведе људе својом љепотом, заувјек их веже за себе и тако одреди њихов животни простор. Управо је то био случај и са капетаном Мирославом Штумбергером. Откако га је војна служба на ратном броду Монарх, почетком Првог свјетског рата 1914. године, довела у Боку, он ће у

ЧЕТВРТАК

24. јул
21.00

**КАПЕТАН БОЈНОГ
БРОДА МИРОСЛАВ
ШТУМБЕРГЕР |
Предраг Кузмановски**

Говоре:

**Предраг Кузмановски,
и Синиша Луковић,
модератор програма**

њој остати до краја живота, вјечно заљубљен у овај крај и његове људе. Тешко да је могуће укратко описати живот капетана Штумбергера. Разлог томе је његова необична личност и свестраност: говорио је пет језика, интересовао се за технику и проналазаштво, био љубитељ умјетности и сликања, колекционарства, музеологије, а све то било је зачињено његовим специфичним смислом за хумор.

(Из *Капетан бојног брода Мирослав Штумбергер*)

– И сам поморац и заљубљеник у Боку Которску, користећи богату

литературу и изворе, аутор је успешно представио личност Мирослава Штумбергера, *старог капетана* – како су га звали у Боки, који је служио у ратној морнарици Аустроугарске, Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца и Краљевине Југославије, на површинским бродовима и подморницама, био бацач бомби из хидроавиона, завршио курс за торпедно оружје и много тога другог у свом дугом, авантуристичком и плодном животу достојном филма или ТВ серије, једнако колико и књиге.

(Бошко Антић, контраадмирал у пензији)

Предраг Кузмановски

капетан дуге пловидбе

Дипломирао је на Факултету за поморство у Котору. Плови преко двадесет година на разним типовима бродова, за компаније *Hays Ships*, *MSC*, *MAERSK* и *Bourbon Offshore*. У два наврата (2013, 2014) учествовао је у истраживачкој мисији на броду *Commandor Stuart*, изнад 74. паралеле у водама Карског мора. Децембра 2014. године пловио је на једрењаку *Commandoren* (изграђеном 1891. године) из луке Ивернес преко Сјеверног мора за Амстердам.

Аутор је монографија обједињених у едицији *Поморски капетани Боке Которске*, у којима истражује значајне поморске личности Боке Которске и пружа дубљи увид у њихов живот и дјело, као и у историјски контекст. Објавио је књиге: *Капетан Стеван Вукотић : први Јужни Словен, Србин и Бокел који је опловио свијет* (2023), *Капетан Петар Желалић – Круна отоманска под ногама малтешког витеза* (2024), *Дневник капетана Ива Визина* (2024) и *Капетан бојног брода Мирослав Штумбергер* (2025). Наведене монографије су поткријељене фотографијама и документима, сакупљеним током студиозног истраживања архивске грађе.

ДАН ЧЕТВРТИ.

ЧЕТВРТАК

У књизи Светло свету, написа-
ној као прилог антропологији
хришћанства, представљени
су резултати нашег досадашњег
проучавања новозаветног дела
Светог писма. У три тематски дефи-
нисана сегмента, најпре је сагледан
животни пут Исуса Христа као про-
цес његове индивидуације, затим
размотрене теме љубави, вере и
наде у контексту данашњег света и
коначно указано на принцип васкр-
сења у светлу могућности човековог
духовног и моралног преображаја.

Резултати ових разматрања постају
чиниоци једног етичког обрасца
важног као путоказ данашњем чове-
ку. За разлику од сагледавања чове-
ка са становишта хришћанства, што
имплицира хришћанску антропо-
логију, антрополошко разматрање
новозаветних схватања човека
чини основаном једну антрополо-
гију хришћанства. Будући да управо

антрополошка знања и
омогућују осветљавање
битних хришћанских
схватања о њему, ње-
говој вери, нади и љу-
бави, она несумњиво
могу допринети адек-
ватнијем разумевању
његовог актуелног ду-
ховног и егзистенцијал-
ног стања.

У време када технолош-
ки развој не прати и чо-
веково морално усавр-
шавање и када су тра-
диционалне вредности
изгубиле свој нека-
дашњи значај, принципи хришћан-
ске духовности су основа за етичку
универзализацију хуманистичких
начела која увећавају човекове мо-
гућности опстанка и његовог по-
тврђивања као људског бића.

(Бојан Јовановић - из предговора)

24. јул

**СВЕТЛО СВЕТУ: прилог
антропологији
хришћанства |
Бојан Јовановић**

Говоре:

Отац **Оливер Суботић**,
отац **Драган
Стаменковић** и
Слободан Кањевац

Бојан Јовановић

научни савјетник

Дипломирао је, магистрирао и докторирао етнологију на Филозофском факултету у Београду. Радећи у Балканолошком институту САНУ, стекао је звање научног саветника. Аутор је великог броја научних и стручних радова, пар десетина дјела из области антропологије, и приређивач низа наслова из различитих поља људског стваралаштва. Важан аспект његовог књижевног рада чине тематски есеји и текстови о домаћим и иностраним писцима. Резултати његових истраживања уграђени су у приступе савремених научних проучавања.

Осим научним, др Јовановић се бави и књижевним и филмским стваралаштвом – објавио је дванаест збирки поезије и снимио преко четрдесет алтернативних филмова. Пјесме су му превођене на енглески, француски, њемачки, италијански, мађарски и словенске језике. За-

ступљен је у више антологија. Текстове о филму публикувао је у књизи *Негована дивљина: ка поетици алтернативног филма*.

Његови изабрани интервјуи објављени су у књигама *Мехури запенушаних година* и *Трајност пролазног*.

Био је члан редакција *Књижевног листа* и часописа *Градина*, *Култура* и *Источник*. Редактор је *Српске енциклопедије* за област етнологије и антропологије.

За изузетан допринос развоју културе и остварене научне резултате добио је *Вукову награду* (2012), а највише признање града Ниша, награду *11. јануар* за постигнуте резултате у области науке и књижевности (2017). Награду *Миле Недељковић* добио је за књигу *Ново варварство*, која је проглашена најбољим дјелом из области етнологије, антропологије и фоклористике у 2021. години. За књигу *Српско културно благо 2023. године* примио је награду *Дејан Медаковић*, а исте године му је уручена награда *Тодор Павловић* за животно дјело.

ПЕТАК

**25. јул
20.30**

**ДЈЕЧИЈИ ХОР
ОШ МИЛАН ВУКОВИЋ |**

**ЦИНОВИ, СТРАШИЛА И
НЕШТО ТРЕЋЕ | Дејан
Алексић**

ПРОГРАМ ЗА ДЈЕЦУ

Д А Н П Е Т Н .

У књизи *пјесам Цинови, страшила и нешто треће* Дејан Алексић се на иновативан и духовит начин поиграва овим, у књижевности за дјецу честим мотивима. Ту су, дакле, цинови, које иначе срећемо у бајкама, легендама, митовима, ту су и страшила,

али ту је и „нешто Треће“... О том Трећем овако казује аутор: „Тенденција да се буде превише избирљив често се види као лоша особина. Обично нам се нуде избори 'или или'. У многим ситуацијама то није довољно, а они који дубље размишљају желе више избора. Кажу вам: 'О чему размишљате, узмите једно или друго'. А онда желите нешто друго. И то је прича о Трећем. То може бити решење у свакој ситуацији

цији, једноставно нас мотивише да гледамо изван граница понуђених избора.”

– Посвећујући ову потпуно и крајње неодољиву књигу, бриљантно илустровану незаборавним црте-

жима Косте Миловановића, свим неспретним и несретним бићима која штрче из света у коме живе, наш честити писац стихова и раз-бијач строфа већ нам открива поуку и поруку свог веселог писања.

(Мирослав Башић Палковић)

Дејан Алексић

пјесник, драмски писац, романописац и писац за дјецу

Дипломирао је на Одсеку за српску књижевност и језик Филозофског факултета у Новом Саду. Објавио је дванаест пјесничких збирки, књигу драма, један роман и преко двадесет књига за дјецу. Добитник је бројних значајнијих књижевних награда за поезију: *Васко Попа*, *Меша Селимовић*, *Змајева награда* Матице српске, *Бранко Миљковић*, *Бранко Ћопић*, *Драинац*, *Мирослав Антић*, *Ристо Ратковић*, *Просветина награда*, *Матићев шал*, *Бранкова награда*. Поезија Дејана Алексића превођена је на десетак европских језика, а посебне књиге пјесама објављене су на шпанском, пољском, француском, њемачком, словеначком и македонском језику.

За роман *Петља* додијељене су му награде *Милош Црњански* и *Владан Десница*, а за драму *Вина и пингвина* 2010. Пекићева стипендија.

Важним признањима награђиван је и као аутор књига за дјецу – двоструки је добитник награде *Политикиног забавника* и *Невен*, награде *Душан Радовић*, награде *Змајевих дечјих игара* за изузетан допринос литературе за

децу, награде Међународног сајма књига у Београду, *Плави чуперак*, *Змајев штап*, *Гордана Брајовић*, *Раде Обреновић*, Награде Града Ниша за књижевност за дјецу, *Гомионица*, *Златно Гашино перо*, *Доситејево перо*, награде Радио Београда, *Златни кључић Смедерева*, као и међународних признања *Мали принц* (два пута) и *White Raven*.

Ради као главни и одговорни уредник Издавачке делатности „Повеља” у Народној библиотеци „Стефан Првовенчани” у Краљеву.

ПЕТАК

25. јул

ДЈЕЧИЈА ОПЕРА РИБАР И ЗЛАТНА РИБИЦА

**Удружење уметника
Високо Ц, Нови Сад**

Музика:

Марија Цвијић

(у улози Златне рибице)

Либрето и режија:

Бранислав Цвијић

(у улози Рибара)

Клавир:

Марина Микић

Да треба бити задовољан оним што имаш и не тражити, што наш народ каже, „хљеба преко погаче“, врло је важна поука за дјецу. Управо је то да се свака похлепа кажњава поука опере *Рибар и златна рибица*, која је дјечи предочава кроз шаљиву, веселу форму, потпуно прилагођену њиховом узрасту. У току представе, како би се пажња дјеце одржала, смјењују се пјевани и говорни дијелови, а ту су и живописни костими и занимљив декор који дочаравају причу.

Прича прати рибара хвалисавца који, интерактивно са дјецом, говори о пецању, мору и морским бићима. Након уводне арије, он заробљава рибицу и тражи да му испуни жељу. Али, све му је мало, тако да тражи још и још и још...

Учествују солисти Опере Српског народног позоришта, Марија и Бранислав Цвијић, који изводе ово дјело уз пратњу клавира.

Опера је прилагођена дјечи узраста 2-10 година.

Удружење уметника Високо Ц

Удружење уметника Високо Ц од 2015. године посвећено је афирмацији и промоцији националне и стране оперске умјетности и стварању, развоју и едукацији публике, и иза себе има више од 2.500 изведених представа у мјестима широм Србије и региона. Од 2016. до 2022. године редовно су изводили опере за дјецу у Културној станици *Еџез* у Новом Саду, од 2022. наступају и у Српском народном позоришту, а од 2024. и у Мадленијануму. Важно је истаћи и то да репертоар Удружења, поред адаптација најзначајнијих свјетских оперских остварења (нпр. опера *Чаробна фрула* В. А. Моцарта), сачињавају и оперска дјела за дјецу домаћих композитора, али и аранжмани најљепших и најзначајнијих бајки за дјецу. Посебно се истичу адаптације

Музика: Марија Цвијић
Либрето и режија: Бранислав Цвијић

www.branislavcvijski.com
IG: vishko_c FB: vishko_c
+381 63 877 32 88

српских бајки, чиме *Удружење уметника Високо Ц* доприноси стварању националног фонду оперских остварења намијењених најмлађој публици, али и промоцији српских бајки и традиције међу дјецом.

Представе Удружења осмишљене су тако да развијају самопоуздање и кооперативност код дјеце и охрабрују их да изнесу своје мишљење, чиме се доприноси развоју личног и културног идентитета и поштовању различитости. Адаптацијом најљепших и најзначајнијих прича и бајки за дјецу, предмет промоције представа Удружења заправо су различите важне поуке, чиме се доприноси промоцији хуманих вриједности и утиче на развој позитивног васпитног окружења заснованог на уважавању и поштовању различитости, промоцији толеранције, превазилажењу дискриминације и стигматизације и поштовању дјечјих и људских права.

ДАН ШЕСТИ.

Задатак психобиографије јесте да чита историју на један другачији начин, да примјењује признате психолошке теорије и конструкте у функцији склапања мозаика о профилу личности. У својим запаженим психобиографијама о цару Душану Силном и Живојину Мишићу, др Мисојчић је кроз призму психологије и историјских чињеница освијетлио унутрашње свјетлости ових великих личности.

Велики људи који су ставили колективно и национално изнад личног уливају велику моралну храброст свима нама. Они су нам оријентир и чине окосницу колективне припадности. Став који аутор заступа јесте да нема довршене интеграције личности без колективног идентитета.

Шта је то што разликује славне личности наше историје од нас данас? Да ли нас чињеница да живимо под хроничним притиском сталног кумулативног стреса људи који хронично немају времена редефинише? Да ли данашњи човјек, гладан свега – љубави, слушања, саосјећања – нужно постаје грабљив? Књиге је водила управо потреба да препознамо какви смо некада били, а какви смо данас. Да ли је неминовна различитост коју препознајемо еволуција једног народа и његове колективне свијести, или је то заправо озбиљан дисконтинуитет и криза који воде у отуђеност. Интенција аутора јесте да читаоци о овим питањима сами донесу суд.

СУБОТА

26. јул
21.00

МИ НЕКАД И САД |
Александар Мисојчић

Говоре:

Др Александар Мисојчић
и Татјана Петернек,
модератор програма

Александар Мисојчић

психијатар и психотерапеут

Системски је породични психотерапеут са Европским сертификатом за психотерапију. Завршио је Медицински факултет и специјализацију из психијатрије у Београду. Вишегодишње психијатријско искуство стицао је у Институту за ментално здравље, а потом у сопственој психијатријској ординацији „Реч“. У оквиру психотерапијског рада уско се бави динамиком породичних односа. Аутор је књига *Град : психобиографија цара Душана* (2021) и *Човек по мери шињела: психобиографија војводе Живојина Мишића* (2023). Редовно пише на нет магазину „Велике приче“, гдје има рубрику „Психологија и друштво“. Живи и ради у Београду.

СУБОТА

26. јул

НГДЛ |

Маринко Арсић Ивков

Говоре:

Маринко Арсић, Младен
Весковић и проф. др
Александар Јерков

| НИН-ова награда

Роман НГДЛ (*Не дај голубу да лети*) овјенчан је НИН-овом наградом за најбољи роман у 2024. години. У њему се на хумористичан, сатиричан, чак и саркастичан начин приказују ратови деведесетих година XX вијека, сагледани очима главног јунака, голубара који се труди да нађе свог несталог голуба. По

ријечима жирија: „Јунак који кроз ратни бесмисао трага за својим српским голубом високолетачем, представио нам је свет деведесетих у шаљивом и циничном калейдоскопу“.

– НГДЛ (*Не дај голубу да лети*) је роман путовања и лутања, пикарска проза без срећног разрешења и умирујуће

поуке. Ведри хумор који у њему преовлађује учиниће, међутим, да ова проза не оставља тежак утисак. Њена моћ је у шали и порузи, смеху и чуђењу које изазива способност да се све изврне и доведе у питање. Важна је, међутим, и целина књижевне визије. Она у овом роману зависи од тога да ли ће се у потпуности осетити и доживети симболика голуба, шаљиво назначена расправом о историји голуба од Вавилона до Тесле. Но она иде и од библијског потопа до спасења у Христу. Па и више од тога, до антике, Додоне и читања судбине у лету птица и треперењу лишћа.

Важна су оваква дела јер нам показују како моћ књижевне имажинације може да превазиђе неразрешиве противречности.

(Александар Јерков)

– Ово је једна бачка интерпретација ратова 1990-их, лагана, спора, непретенциозна, а са друге стране заиста дубока. Књиге попут НГДЛ показују колика је у суштини моћ осмеха, али у том осмеху се крије дубока туга.

(Младен Весковић)

Маринко Арсић Ивков

књижевник

Дипломирао је Општу књижевност са теоријом књижевности на Филолошком факултету Универзитета у Београду.

Пише романи, приповјетке, телевизијске драме, књижевне огледе.

Објављени су му романи: *Чему нова критика* (1975), *Чаруга* (1982), *Бачки Дон Кихот* (1990) и *НГДЛ* (2024); збирке приповједака: *Смрт у Академији наука* (1998) и *Начитана господа* (2004); телевизијске драме: *Шта се догодило са Филипом Прерадовићем*; књиге огледа: *Кривична естетика: прогон интелектуалаца у комунистичкој Србији* (2003), *Водич на онај свет: култура и субкултура смрти* (2011), *Записи књижевног патолога* (2012). Приредио је *Антологију српске*

удворичке поезије (1988), Српске анатемисане приповетке (1989) и Читанке српске политичке поезије (1999, са Иваном Ивановићем).

Добитник је награде Милош Црњански (1989) и НИН-ове награде за најбољи роман у 2024. години.

Живи и ствара у Земуну.

д а н с е д м и .

Недјеља

27. јул

21.00

**ПОД ТУЋИМ СУНЦЕМ |
Миодраг Мајић**

Говоре:

**Миодраг Мајић
и Гојко Божовић,**
модератор програма

Пред вама је још једна књига Миодрага Мајића, коју ћете прочитати у даху. Гласови њених јунака одјекиваће снажно и када склопите корице, зато што ћете у њиховим причама препознати стварност наших дана, али и судбине појединаца који не одустају од својих истина и када им живот додели улогу губитника.

– Ова прича почиње једне кишне ноћи, у таксију број 382, када Коста Рашић, пензионисани официр, одлучи да крене пут Крфа. Након што је продао кућу у којој је одрастао како би вратио дугове, он ће први пут закорачити ван граница своје земље, трагајући за истином, његовим јединим преосталим уточиштем. Случајан сусрет са Маријом, таксисткињом која те ноћи постаје његов сапутник, предодредиће све што ће се потом догодити под туђим сунцем.

Коста жели да се суочи са собом и остацима свог живота. Марија жели да побегне и од себе и од свог живота. Та тачка која их раздваја постаће тачка у којој ће се сустићи њихова сећања. Истовремено, она ће покренути невидљиви животни механизам, у којем се увек открива да је све могуће.

(Вулкан издаваштво)

Миодраг Мајић

писац и судија

Завршио је Правни факултет Универзитета у Београду 1995. године, а на истом је магистрирао (2003) и докторирао у области кривичног права (2008).

Током досадашње каријере, био је судија и предсједник Првог општинског суда у Београду, тужилачки сарадник и помоћник, заступник Републике Србије пред Међународним кривичним судом (2009–2012), а судија је Апелационог суда у Београду од 2010. године. Самостално и у коауторству, објавио је десет монографија и више од тридесет чланака из области кривичног и међународног кривичног права, и учествовао је у изradi најзначајнијих закона у овим областима.

Добитник је награда: *Витез позива* (2016), *Balkan heroes* (2018), *Верица Бараћ* (2019) и *Допринос године Европе* (2019).

Као књижевни стваралац, објавио је романа: *Деца зла* (2019), *Острво пеликана* (2020), *Рудник* (2022), *Под туђим сунцем* (2024) и збирку прича *У име народа* (2019). По роману *Деца зла* снимљена је истоимена серија. Живи у Београду.

ПЕДЈЕЉА

27. јул

ОМАЖ ОРВЕЛУ
(Поводом 80 година од првог издања *Животињске фарме*)

Говоре:

Проф. др **Зоран Пауновић** и **Небојша Грујић**,
модератор програма

ДАН СЕДМН.

Проблеми индивидуалне слободе и истинитости чињеница, како нам их представља Орвел, и његово инзистирање на њима нису мушичавости задртог моралиста. То су битни проблеми који одређују структуру читавог сувременог свијета – уколико се не осигура барем минимум слободе и

упориште здравом разуму, саме основе цивилизације и њезина даљег развоја долазе у питање.

(Владимир Роксандић,
из „Стазе Ерика Блера“)

Џорџ Орвел (*George Orwell*, 1903–1950)

Џорџу Орвелу, британском романописцу, есејисти, журналистичком хроничару свога доба, право име било је Ерик Артур Блер (*Eric Arthur Blair*). Свијет књижевности га памти као дослиједног и поштеног човјека. Друштвена правда заокупљала је како приватни тако и стваралачки живот овог писца, а његова дјела, без изузетка, постављају пред нас питања филозофске, психолошке и моралне природе. Осим као есејиста, нашој читалачкој публици посебно је познат као аутор два романа са друштвено-политичком тематиком, која у узајамној спрези граде литерарну визију Орвеловог модела тоталитарног система: *Животињска фарма: бајка* и *Хиљаду деветсто осамдесет четврта*. Ове године прослављамо осамдесет година од публикавања првог од њих.

Животињска фарма: бајка (*Animal Farm : A Fair Story*), политичка сатира и алегорија, публикована је у Енглеској 1945. године. Роман је преведен на готово све свјетске језике и објављиван у милионским тиражима, не само на матерњем језичком подручју него широм свијета. На нашем језику први пут је изашао у Минхену 1955. године под насловом *Фарма животиња: савремена басна*, у преводу Слободана Станковића, а издавач је била „Искра“. Будући публикована у иностранству, књига није лако проналазила пут до шире читалачке публике. У тадашњој Југославији је најприје публикован роман *Хиљаду девет стотина осамдесет четврта* (преведен 1968), иако је енглески оригинал, издат 1949, слиједио за *Животињском фармом*. Готово тридесет година након енглеског издања, 1974.

године, загребачки издавач „Напријед“ у преводу Владимира Роксандића, а са предговором Леа Матеса, донио је на наше на подручје *Животињску фарму*. Теоретичари књижевности временски јаз између објављивања енглеског оригинала и превода на нашем подручју доводе у везу са непожељношћу ове књиге за тадашњи политички режим. Са друге стране, приказивањем друштвених процеса и психологије власти овај роман значајно доприноси нашем разумијевању истог.

Поред наведена два романа, Орвел је написао и романа: *Бурмански дани* (1934), *Свештеникова ћерка* (1935), *Нека цвета аспидистра* (1936), *Издазак на ваздух* (1939); књиге које представљају комбинацију истраживачког новинарства, есеја и мемоара: *Нико и ништа у Паризу и Лондону* (1933), *Пут у Виган Пир* (1937), *Каталонију у част* (1938); збирке есеја: *У китовој утроби* (1940), *Критички есеји* (1946), *Лов на слона* (1950), *Енглеска твоја Енглеска* (1953).

ДАН ОСТИ.

Књига *Мој живот* Маге Магазиновић садржи аутобиографске белешке из четрдесет пет година живота ове уметнице, феминисткиње, интелектуалке, леви-

чарке, прве жене која је почела да ради као новинар у *Политици*. У том периоду, од 1882. до 1927. године, Мага Магазиновић била је не само сведок и проницљиви посматрач, већ и учесник многих значајних догађаја. Аналитички дар Маге Магазиновић чини да њена сећања својим значењем и садржајем залазе у сфере етнологије, психологије, социологије, образовања, културе и политике. *Мој живот* јесте сведочење о друштвеним збивањима на прелому века – посебно значајне су године балканских ратова – али је једнако значајно забележено време њене интимне среће и трагедије, те је ова књига документ са личним печатом Маге Магазиновић у коме, део по

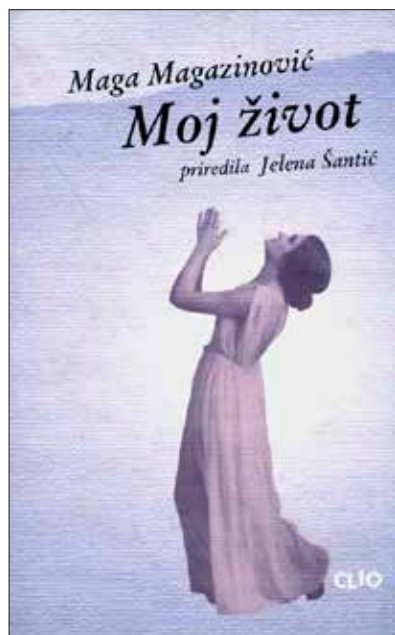
ПОНЕДЈЕЛАК

28. јул
21.00

МОЈ ЖИВОТ |
Мага Магазиновић

Говоре:

Јелена Кајго,
Зоран Хамовић
и **Марија Јанковић**
Шеховић

део, открива себе саму. Почетком века Мага Магазиновић припадала је интелектуалним и уметничким круговима Београда који су утирали нов, европски духовни и креативни пут и радили на трансформацији дотадашњих искустава. Мага Магазиновић донела је радикалан, основни приступ телесној култури у свим њеним доменима. Тек после ње долазе модернисти у другим областима уметности. У културолош-

ком смислу, као уметник и педагог који је у Београд унео најсавременије методе, она је допринела модернизацији патријархалног друштва. У свом плесном изразу она је антиципирала народну традицију и савремени покрет и тако створила нови уметнички свет. Оно што је била њена борба за омасовљену телесну културу и уметност, данас препознајемо у покретима савременог театра и плеса.

Мага Магазиновић

преводица, балетски педагог

Мага Магазиновић – преводица, балетски педагог (Ужице, 14. X 1882 – Београд, 8. II 1968). Право име јој је Марија-Магдалена. После свршене реалке (1898) у Ужицу завршила је Вишу женску школу (1898) и Филозофски факултет (1904) у Београду. Радила је, испрва, као писар у Народној библиотеци (1904), потом као учитељица у Вишем васпитном заводу Љ. Сладојевић у Опатији (1904/05) и као прва жена новинар у редакцији „Политике“ (1906). Дугогодишњи је професор филозофије и немачког језика у Вишој женској школи у Београду (1906–1910) и Првој женској гимназији (1910–1914. и 1919–1945). Као пензионисани професор предавала је ритмику, историју игре и фолклор у Балетској школи „Лујо Давичо“ (1948–1952).

Пионир је балетске уметности у Србији, историчар сценске игре, познати ентузијаст и марљиви пропагатор класичног и савременог балета и стилизованог фолклора на позорници. Историју и савремена

стремљења балетске уметности изучила је код најчувенијих педагога плеса, европског и светског гласа, и то у више наврата: 1910. у Берлину похађала је Глумачку школу М. Рајнхарда и Школу класичног балета Ш. Шнитер, а потом у Груненвалду код Берлина Школу уметничког плеса сестара Ј. и И. Дункан; 1911. у Брауншвајгу, на Конзерваторијуму М. Вигмен, изучавала је модерни плес и ритмичку гимнастику код професора Ж. Далкроза, код којег је учила и 1913. у Хелерау и у периоду 1917–1919. у Женеви, у његовој Ритмичкој школи; такође је, 1929. у Минхену похађала Школу модерног плеса Р. Лабана.

Плод њеног вишегодишњег образовања су њене прве балетско-ритмичке приватне школе, отворене у Београду: Школа за рецитацију, стране језике и естетичку гимнастику (1910–1911), Школа за ритмику и гимнастику (1911–1912), Школа за ритмику и пластику (1919–1935) и Студентска фолклорна група при Коларчевом народном универзитету (1936–1941). Осим практичног просветног балетског рада, који је имао великог одјека и успеха. Превела је и написала неколико уџбеника и приручника из ове области, који представљају прву стручну и образовну литературу те врсте код нас (Х. Калмајер: *Гимнастика као основ лепоте и здравља женског*, 1922; *Телесна култура као васпитање и уметност*, 1932; *Вежбе и студије из савремене гимнастике, пластике, ритмике и балета*, 1932; *Историја игре*, 1951). Преводила је и позоришне комаде: *Паланчани (Малограђани)* М. Горког (1903); *Ко је крив?* Х. Сјенкјевича (1905) и драму *На дну* М. Горког, која је у њеном преводу у СНП извођена 1909. и 1936.

ДАН ОСТИН.

Фотомонографија *Градови Косова и Метохије 1878–1941* броји 358 разгледница и фотографија на којима је представљено 14 градова и вароши: Приштина, Призрен, Пећ, Ђаковица, Косовска Митровица, Ђиљане, Јањево, Качаник, Штимље, Липљан, Звечан, Пођујево, Вучитрн, Урошевац.

– Фотографије сам прикуписао крећући од музеја: народног, етнографског, историјског, као и музеја Албера Кана у Француској. Истраживачки рад ме је потом водио у Архив Србије, Југославије, Архив САНУ, Града Београда; драгоцен материјал прикупљен је у Народној библиотеци Србије и Матице српске. Све што је представљено у књизи је заправо прворазредни историјски извор тога времена...

(Марко Марковић)

– Када ме је Марко Марковић позвао да будем рецензент ове књиге и

када ми је послао материјал – фотографије које је прикупио, заиста сам их дуго посматрао и нисам имао дилеме око своје одлуке да будем рецензент. Током гледања фотографија питао сам се једино шта да напишем, како да прићем књизи. Фотографија је један предрагоцен историјски извор, што је уједно и главна тема моје рецензије. Разгледнице су намештене, бирају се кадрови, шта ће се приказати, али чак и разгледнице саме по себи, биране да буду репрезентативне, опет су предрагоцени историјски извори за нас.

(Проф. др Милош Ковић)

ПОНЕДЈЕЛAK

28. јул

ГРАДОВИ КОСОВА И МЕТОХИЈЕ 1878–1941 | Марко Марковић

Говоре:

Проф. др Дејан Антић и др Душан Илић

Марко Марковић

директор Архива Косова и Метохије

Завршио је историју на Филозофском факултету у Приштини са сједиштем у Косовској Митровици, гдје је дипломирао на тему *Велика источна криза 1875–1878. године*.

Стручно се највише бави изучавањем прошлости Старе Србије у 19. и 20. вијеку. Љубав ка темељнијем изучавању прошлости води га ка упису мастер студија, које завршава са темом из завичајне историје: *Приштина 1912–1915: друштвене, економске и политичке прилике*.

Средином 2021. године, одлуком Владе Србије, Марковић је именован за директора Архива Косова и Метохије. За свој рад награђен је Сребрном плакетом Државног архива Србије за посвећени рад на очувању историјског наслеђа српског народа на Косову и Метохији 2023, док је наредне године Архив Косова и Метохије награђен највишим признањем које додјељује Фондација Александра Арнаутовића при Државном архиву Србије за немјерљив допринос очувању драгоцене српске баштине.

Аутор је двије фотомонографије, неколико стручних радова и изложби, које су приказиване у земљи и иностранству.

Д А Н О С Т И .

Понедељак

28. јул
21.00

УРУЧИВАЊЕ ПЛАКЕТА

УРУЧИВАЊЕ ПЛАКЕТА

На 23. МСК Трг од књиге традиционално ће бити уручене плакете за:

- ИЗДАВАЧКИ ПОДУХВАТ ГОДИНЕ
- НАЈБОЉУ ЕДИЦИЈУ
- НАЈЉЕПШУ КЊИГУ
- ДЈЕЧИЈУ КЊИГУ ГОДИНЕ

О наградама одлучује Жири у саставу:

- **Мр Ђорђе Малавразић**
- **Воислав Булатовић**
- **Марија Старчевић**

О КЊИГАМА ГОВОРЕ

Бојана Денић – преводилац и издавач

Завршила је германистику на Филолошком факултету у Београду. Била је стипендиста Гетеовог института (Goethe Institut), Књижевног колоквијума Берлин (Literarisches Colloquium Berlin), Фондације С. Фишер (S. Fischer Stiftung), Фондације Роберт Бош (Robert Bosch Stiftung), Међународног позоришног института Њемачке (ITI Germany), Њемачког преводилачког фонда (DÜF), програма TOLEDO. Као „translator in residence“ боравила је у Европском преводилачком колегијуму у Штралену (2011).

Превела је више од педесет наслова њемачке књижевности. Уз подршку Њемачког преводилачког фонда, радила је на преводу збирке Милерових текстова о капитализму у *Књижевном колоквијуму Берлин*. Нека од вриједних дјела које је превела су: *Сахрана једног пса* Томаса Плецингера, *Туцање камена* Клеменса Мајера, *Сан праведника* Волфганга Хилбига, *Нема довољно за све: текстови о капитализму и Позориште је контролисано лудило* Хајнера Милера. Оснивач је и главни и одговорни уредник Издавачке куће „Радни сто“, која се специјализовала за савремену и источно-њемачку књижевност, доприносећи видљивости њемачког стваралаштва на српском говорном подручју.

Добитник је годишње награде Народног позоришта за преводе драмске књижевности (2009). Превод романа Клеменса Мајера *Туцање камена* нашао се у најуљем избору за награду Милош Н. Ђурић (2017). У најуљем избору за награду Милош Ђурић

нашли су се њени преводи поезије Томаса Браша „Лепи 27. септембар“ (2023) и романа Ане Зегерс „Транзитна виза“ (2022).

Живи и ради у Београду.

Елвира Веселиновић – преводилац

Рођена је у Источној Њемачкој, одрасла у Новом Саду, живи у Берлину и бави се превођењем. Академску каријеру посветила је келтским језицима; докторирала је лингвистику у Келну. На њемачки језик је до сада превела бројне ауторе, попут Милоша Црњанског, Слободана Тишме, Дане Тодоровић, Саше Илића, Фарука Шехића, Бојана Кривокапића, Оље Кнежевић, Стефана Бошковића, Тање Ступар Трифуновић и Радослава Петковића. Преводила је и са ирског (гелског) на хрватски – роман *Уста сирота*, Мајлса на Гопалина (В.Б.З, 2017) и српски – роман *Мадам Лазар* Тајга Мак Гонагања (Трећи трг, 2024). Била је гостујућа доценткиња за књижевно превођење на катедри за славистику у Келну и учесница бројних преводилачких радионица на њемачком говорном подручју. Боравила је на преводилачким резиденцијама Креативне Европе на Цетињу и у Сарајеву.

Јања Стјепановић – дипломирана филозофкиња и уредница у ИК Лагуна

У ИК Лагуна уређује дјела савремених домаћих, регионалних и страних писаца; у оквиру исте издавачке куће води и три књижевне едиције: *Американа*, посвећену савременим класицима који пружају критички увид у америчко друштво, културу

и њен глобални утицај; *Без превода*, усмјерену на дјела црногорских, хрватских и босанскохерцеговачких писаца која отварају питања актуелна за послеријатни период на заједничком језичком простору; и *Аутсајдери*, едицију посвећену прози о одрастању, неприлагођености и отпору, из перспективе младих и маргинализованих гласова.

Јован Делић – академик,
универзитетски професор, књижевни
историчар и критичар

Дипломирао је, магистрирао и докторирао на Филолошком факултету Универзитета у Београду.

Предавао је на Филозофском факултету у Новом Саду, био је лектор за српскохрватски језик на Семинару за словенску филологију Универзитета *Георџ Аугуст* у Гетингену, предавао је Српску књижевност 20. века на Филолошком факултету Универзитета у Београду. Држао је наставу на факултетима у Крагујевцу, Петрињи и на Палама, као и на постдипломским и докторским студијама у Бањој Луци, Крагујевцу и Никшићу. Боравио је на Семинару за славистику у Тибингену и Хамбургу, и гостовао на бројним славистичким катедрама, у Хамбургу, Берлину, Манхајму, Јени, Хајделбергу, Мајнцу, Вирцбургу, Франкфурту, Грајфсвалду, Халеу и Сегедину.

Објавио је књиге из области науке о књижевности: *Критичареви парадокси* (1980), *Српски надреализам и роман* (1980), *Пјесник Патетике ума* (о пјесништву Павла Поповића, 1983), *Традиција и Вук Стефановић Караџић* (1990), *Хазарска призма, тумачење прозе Милорада Павића* (1991), *Књижевни погледи Данила Киша, ка поетици Кишове прозе I* (1995), *Књижевни погледи Данила Киша,*

ка поетици Кишове прозе II (1997), *О поезији и поетици српске модерне* (2008), *Иван В. Лапић и њемачка лирика: једно интертекстуално истраживање* (2011), *Мост и жртва – Иво Андрић* (2011), *Милутин Бојић. Пјесник модерне и вјесник авангарде. О поезији и поетици Милутина Бојића* (2020), *Сажета поетика сажимања: ка поетици Данила Киша III: тенденције и доминанте у прози Данила Киша* (2023), *Ходочашћа уз Усправну земљу* (2024), *Гојко Ћога – црни Аргонаут српског пјесништва: о поезији и поетици Гојка Ћога* (2025).

Добитник је више награда: двије Бранкове награде Матице српске; Милан Богдановић, Награде Књига године Друштва књижевника Војводине; БИГЗ-ове награде; Вук Филиповић; Златни беочуг; Младен Лесковац; Повеље Удружења књижевника Србије за животно дјело, Вукове награде и др.

Члан је Матице српске од 1985, стални члан сарадник од 1995, члан Управног одбора од 1999, а за главног уредника *Зборника Матице српске за књижевност и језик* постављен је 2000. године. Члан је Удружења књижевника Србије. За дописног члана САНУ изабран је новембра 2018, а за редовног новембра 2024. године.

Милан Громовић – научни сарадник

Дипломирао је, магистрирао и докторирао на Филозофском факултету Универзитета у Новом Саду, гдје је и запослен у звању научног сарадника.

Пише поезију, прозу, есеје и критику. Уредник је у часописима *Serbian Studies* у Вашингтону и *Зборник за језике и књижевности Филозофског факултета у Новом Саду*. Аутор је монографија *Записи из студентског дома: Према есејима о књижев-*

ности, награда *Првенац*; *Плаво прозорје*: Византијска духовност и сродни аспекти српског песништва 20. века, награда Слободан Костић и Рашке очи српске књижевности: Средњовековна естетика у српској књижевности 19. и 20. века. Публиковао је преко сто научних и стручних радова на српском, енглеском и руском језику. Приредио је више зборника радова и пјесничких антологија.

Објавио је књигу пјесама *Спирала*. Добитник је Годишње награде Филозофског факултета у Новом Саду за најбољег младог истраживача, неколико признања за поезију: *Стражилово*, *Станислав Препрек*, *Душко Трифуновић*, *Лука Милованов Георгијевић*, награде за научни есеј *Улазница* и похвалнице *Доситејево златно перо*.

Члан је Српског књижевног друштва, Друштва књижевника Војводине, СКЗ, Просвјете Републике Српске и North American Society for Serbian Studies.

Будимир Алексић – универзитетски професор, новинар и политичар

Дипломирао је, магистрирао и докторирао на Филолошком факултету Универзитета у Београду. Професор је књижевности, новинар, професор Цетињске богословије, ванредни професор Факултета за културу и медије Мегатренд универзитета, научни сарадник Историјског института Универзитета Црне Горе и потпредседник Владе Црне Горе за образовање, науку и односе са вјерским заједницама.

Обављао је дужност помоћника министра вјера у Влади Савезне Републике Југославије, као и посланика Скупштине Црне Горе у три мандата. Члан је Председништва Нове српске демократије, Удружења но-

винара Србије и Удружења новинара Црне Горе.

Оснивач је и први директор Института за српску културу у Никшићу.

Марија Ненезић – уредница ТВ програма, књижевна критичарка

Дипломирала је на Филолошком факултету Универзитета у Београду, на Одсеку за српску и општу књижевност. У емисијама *Беокулт* и *Културни центар* Редакције за културу Радио-телевизије Србије, као и у књижевним часописима *Поља* и *Београдски књижевни часопис* објављује приказе актуелне домаће и преводне књижевности. Ауторка је и уредница емисије *Час анатомије*.

Била је чланица Ниновог жирија од 2019. до 2023. године.

Милена Ђорђијевић – књижевни критичар

Дипломирала је, магистрирала и докторирала на Филолошком факултету Универзитета у Београду.

Запослена је у Народној библиотеци Србије као уредница књижевних и трибинских програма, у оквиру којих је, током циклуса *Вечери на Косанчићу*, интервјуисала око стотинак савремених писаца из Србије и региона.

Објављује научне радове и књижевне приказе у научној и књижевној периодици. Вишегодишња је спољна сарадница Политикиног подлистка *Културни додатак* за који пише есеје, књижевне приказе, књижевну критику и интервјуе са књижевницима.

У коауторству са др Надом Мирков Богдановић реализовала је изложбу уз пропратни каталог „Српска књижевност у Првом светском рату“ у оквиру пројекта *Еуропена колекције 1914–1918*. Коприређивач је публикације *Писци из Србије* (у издању Народне библиотеке Србије) и ауторка научне монографије *Сукоб Истока и Запада у делима Достојевског, Андрића, Памука и Куција* (у издању Народне библиотеке Србије). Била је чланица жирија *Најбоље међу најчитанијим књигама Народне библиотеке Србије*, Награде Ђура Ђуканов, а од 2022. до 2024. године жирија *Нинове награде* за роман године.

Синиша Луковић – новинар и публициста

Дипломирао је на Наутичком одсеку Више поморске школе у Котору, и стекао је звање инжењера поморства. На Факултету за медитеранске пословне студије у Тивту дипломирао је на смеру Менаџмент у наутичком туризму.

Као новинар у подгоричком дневном листу *Вијести* ради од 1997. године, а хонорарно сарађује и са магазином *Погледи* – листом Инжењерске коморе Црне Горе. Био је сарадник *Дукс радија* из Тивта, новинар магазина *Одбрана* из Београда, те листова *Безбједност*, *Наутичар*, *Хрватски гласник* и *Бока*, а радио је и као дописник *Радио Слободна Европа*, *Хрватског радија* из Загреба и телевизије *Бока* из Херцег Новог.

Аутор је фотомонографија: *Поморска лица Боке Которске* (Књижара Со, 2013), *Људи и бродови* (Књижара Со, 2019) и *Ратна лука Кумбор : историја морнаричке базе у Боки Которској* (Књижара Со, 2024).

Један је од коаутора монографије *Подмор-*

ничарство Југославије. Члан је Редакционог одбора *Годишњака Поморског музеја* из Котора. Интензивно се бави проучавањем поморске прошлости Боке. Живи и ради у Тивту.

Оливер Суботић – презвитер

Дипломирао је на Одсеку за информационе технологије Факултета организационих наука у Београду; дипломирао и магистрирао на Православном богословском факултету, а докторирао на Катедри за социологију Филозофског факултета Универзитета у Београду.

Низ година је био главни и одговорни уредник часописа *Православни мисионар*, званичног мисионарског гласила за младе, као и први управник Центра за проучавање и употребу савремених технологија при Архиепископији београдско-карловачкој. Вршио је дужност главног и одговорног уредника Информативне службе СПЦ (2020–2021). Управник је Мисионарског одељења АЕМ и координатор Одсека за спољашњу мисију истог одељења.

Учествовао је на више десетина стручних скупова, конференција, трибина и округлих столова одржаних у земљи и иностранству на теме односа православног хришћанства према феноменима информационих технологија, мас-медија и глобализације. У неколико наврата је био званични представник СПЦ при иницијативама од ширег друштвеног значаја које су се односиле на употребу савремених информационо-комуникационих технологија.

Објавио је 13 књига.

Драган Стаменковић –

специјалиста физикалне медицине и протођакон

Дипломирао је на Медицинском факултету Универзитета у Нишу, специјалиста је физикалне медицине, ужа специјализација – развојно праћење ризично рођене дјеце. Теолошки факултет уписао је 1990. и након четири године рукоположен је у чин ђакона. Предавао је вјеронауку шеснаест година, био замјеник управника Центра за црквене студије, и дао допринос у организацији многих међународних симпозијума и приређивању часописа *Црквене студије* – референтни часопис категоризован у Министарству просвете и науке (М24). Објављивао је радове у референтним теолошким часописима из области теологије и пастирске психологије. Учесник је многих трибина на тему духовног и психофизичког здравља човјека.

Слободан Кањевац – Предсједник Српског филозофског друштва

Дипломирао је, магистрирао и докторирао на Филозофском факултету Универзитета у Београду, на Групи за филозофију. Бавио се питањима из антропологије, аксиологије и херменеутике. Учествовао је на бројним домаћим и међународним филозофским скуповима.

Члан је Управе Међународне филозофске школе *Felix Romuliana* и предсједник Савета Крушевачке филозофско-књижевне школе. Предсједник је Српског филозофског друштва у четири мандата. У том периоду формиране су Секције Друштва у осам градова Србије, покренут пројекат *Филозофија у делима српских књижевника*, међу младима развијана филозофска дјелатност, чега је плод континуирано и ус-

пјешно учешће средњошколаца из Србије на Интернационалним филозофским такмичењима ученика средњих школа (низ признања и медаља, међу којима и три златне). Осим тога под окриљем Друштва у овом периоду изнова је покренута едиција *Филозофске студије*, као и нова едиција *Темата*, у оквиру којих је објављено неколико десетина врло вриједних наслова.

Добитник је многих признања, међу којима и Златна значка КПЗ Србије и *Изузетан златни Беочуг* који додељује Културно-просветно друштво Београда „за трајни допринос култури Београда”.

Татјана Петернек Алексић – новинарка и водитељка

Дипломирала је драматургију на Факултету драмских уметности у Београду. Већ од студентских дана стиче богато новинарско искуство. Између осталог, учествовала је у оснивању *Фестовизије*, интерне телевизије основане у вријеме Међународног филмског фестивала *Фест*. Уређивала је сегмент из културе у ком су гостовале бројне еминентне личности, између осталих и тадашњи гост *Феста*, редитељ Милош Форман. *Фестовизија* је касније прерасла у Трећи канал Телевизије Београд. Као сценариста и уредник радила је четири године у школском и научно-образовном програму Радио Телевизије Србије, као и на програмима намијењеним едукацији младих. У оквиру редакције Озбиљне музике осмишљавала је и водила емисије које су за циљ имале да приближе класичну музику широј публици. На Трећем каналу Телевизије Београд као уредник и водитељ урадила је више од 500 интервјуа уживо. Од 2002. године аутор је емисије *ТВ лица*, као сав нормалан свет, првог ТВ серијала

који се у Југословенској кинотеци чува као трајна вриједност, а која се емитује на Првом програму РТС-а.

За допринос култури добила је 2008. године награду *Златни беоцуг*.

Живи и ради у Београду.

Младен Весковић – књижевни критичар, есејиста, уредник и приређивач

На Филолошком факултету Универзитета у Београду, на Групи за српску књижевност и језик са светском књижевношћу завршио основне и мастер академске студије другог степена. Радио је као професионални уредник у неколико издавачких кућа. Од 2006. године ради у Министарству културе и информисања Републике Србије, као виши савјетник у Сектору за савремено стваралаштво, на пословима међународне сарадње у области књижевности и преводилаштва. Објавио је књиге *Размештање фигура – огледи и критике о савременој српској књижевности* (2003), *Место вредно приче – огледи и критике о савременој српској књижевности* (2008), *Ширина измаштаног света – студије о српској књижевности* (2013), *Епитафија рата – антологија српске ратне приче* (2014) и др.

Приредио је роман *Калуђер и хајдук*, Стојана Новаковића, у оквиру едиције *Прозна дела српских научника* (Службени гласник, 2019) и *Репортаже из авијације* у оквиру *Дела Станислава Кракова* (Службени гласник, 2020). Са енглеског језика превео је *Хајде да се играмо – Традиционалне игре нашег детињства* (2003) и *Архитектура – од праисторије до постмодерне* (2006).

Књижевну критику и есеје објављује у књижевним часописима и дневним листовима. Био је члан организационог одбора Међународног сајма књига у Београду и председник организационог одбора Новосадског сајма књига. Члан је више жирија за додјелу књижевних награда, између осталог и жирија *Нинове награде* за најбољи роман године на српском језику. Главни је уредник едиције *Сто словенских романа* Форума словенских култура.

Александар Јерков –

универзитетски професор, теоретичар и историчар књижевности

Редовни је професор Филолошког факултета Универзитета у Београду и управник Универзитетске библиотеке *Светозар Марковић* у Београду.

Дипломирао је на Групи за југословенске књижевности са општом књижевношћу на Филолошком факултету у Београду, магистрирао (на Групи за науку о књижевности) и докторирао на истом факултету.

Био је продекан за науку и међународну сарадњу Филолошког факултета.

Предавао је српску књижевност на Универзитету Мичиген у Америци, на Универзитету Еберхард у Немачкој и на Филозофском факултету Свеучилишта у Загребу, као и на бројним гостовањима на славистичким катедрама у више европских градова.

Учествовао је у низу пројеката посвећених проучавању књижевности у земљи и иностранству. Био је уредник и главни и одговорни уредник у више издавачких кућа у земљи (Просвета, Моно и Мањана, Плато), уредник часописа *Студент* и Ви-

дици и члан неколико редакција часописа. Аутор је бројних књига и научних студија.

За студију – *Од модернизма до постмодерне* добио је награду *Јединства* за књигу године, а за књижевну критику награду *Милан Богдановић* (1993).

Предсједник је жирија за додјелу *Нинове награде* за најбољи роман године на српском језику.

Гојко Божовић – пјесник, књижевни критичар, есејиста и издавач

Дипломирао је на Филолошком факултету Универзитета у Београду, на Групи за општу књижевност и теоријску књижевност. Објавио је низ књига пјесама и есеја.

Књиге пјесама: *Подземни биоскоп* (1991), *Душа звери* (1993), *Песме о стварима* (1996), *Архипелаг* (2002), *Елементи* (2006), *Мапа* (2017), *Док тонемо у мрак* (2021) и др. Књиге есеја: *Поезија у времену. О српској поезији друге половине 20. века* (2000), *Места која волимо. Есеји о српској поезији* (2009), *Књижевност и дани* (2018), *Краљевства без граница. Есеји о српској поезији XX и XXI века* (2019), *Играчке судбине. Есеји о српској књижевности: XIX–XXI век* (2020), *Биографије и оживљци. Киш, Пекић, Тишма* (2022), *Настајак песме* (2023) и *Негде између епоха. Есеји о српској прози друге половине XX века и првих деценија XXI века* (2024).

Антологије: *Антологија новије српске поезије* (2005), *Place We Love. An Anthology of Contemporary Serbian Poetry* (2006, 2011) и *Свет око нас. Европски градови у новој српској приповеци* (2009, 2018).

Добитник је више награда за поезију:

Матићев шал, *Брана Цветковић*, *Ђура Јакшић*, *Кочићево перо*, *Кочићева књига*, *Борислав Пекић*, *Бранко Ћопић*, *Europa Giovanni International Poetry Prize* и Награде за есејистику *Борислав Пекић*. Поезија и есеји превођени су му на енглески, француски, њемачки, италијански, руски, шпански, холандски, дански, португалски, чешки, мађарски, словачки, пољски, румунски, бугарски, словеначки и македонски језик. Бави се приређивачким и уредничким радом. Оснивач је и главни уредник Издавачке куће *Архипелаг* (2007) и Београдског фестивала европске књижевности. Добитник је признања *Витез позива* (2019) за рад у области културе, књижевности и издаваштва. Потпредсједник је српског ПЕН центра. Живи у Београду.

Зоран Пауновић – универзитетски професор, есејиста и преводилац

Дипломирао је и магистрирао на катедри за Енглески језик и књижевност на Филолошком факултету у Београду, док је звање доктора књижевних наука стекао на Филозофском факултету у Новом Саду. На истим факултетима, у звању редовног професора, предаје Енглеску књижевност 19. и 20. вијека. Аутор је бројних чланака, приказа, научних и стручних радова, као и више студија: *Гутачи бледе ватре* (Просвета, 1997); *Историја, фикција, мит* (Геопоетика, 2006); *Уликс Reload* (са Јеленом Ђорђевић; Народна библиотека Бор, 2012); *Прозор у двориште* (Геопоетика, 2017); *Доба хероја* (Геопоетика, 2018).

Његове анализе и студије о преводилаштву и српском издаваштву, у којима указује на то да је учинак лоших превода често погубнији него што се претпоставља, у великој мјери су допринијеле подизању свијести о

потреби за истински озбиљним приступом у области превођења. Најзначајнији у богатом и вишеструко награђиваном преводилачком опусу Зорана Пауновића јесте превод романа *Уликс* Џејмса Џојса (Геопоетика, 2003) за који је добио Награду *Лазар Костић*.

Дописни је члан САНУ од 2018. године, члан је Удружења књижевних преводилаца Србије, Српског књижевног друштва, Друштва књижевника Војводине; потпредседник Српског ПЕН центра; био је члан Ниновог жирија критике за најбољи роман године (2015, 2016) и председник истог жирија (2017, 2018).

Небојша Грујичић – новинар и публициста

У новинарству је од 1995. године. Био је дугогодишњи уредник културне рубрике у недељнику *Време* (2002–2016). Покретач је и главни уредник часописа *Модерна времена*, магазина за културу једног сасвим новог типа (*magazine-book*), који не прати диктате културних трендова и дневне политике. Уредник је ОКО портала. Живи у Београду.

Јелена Кајро – драмски писац и балетски педагог

Балетску школу *Лујо Давичо* завршила је 1988. године. Специјализирала је Савремени плес у Атини и Лондону, као и балетску критику у Њујорку. По завршетку играчке каријере, од 1998. ради као педагог у школи *Лујо Давичо* на предметима Савремена игра, Модерна подршка и Класичан балет.

Дипломирала је драматургију на Академији уметности у класи Синеке Коваче-

вића. Магистрирала је на Интердисциплинарним постдипломским студијама на Ректорату умјетности у Београду.

Њен први комад *Фантоми* премијерно је изведен 2003 године, у Атељеу 212, у режији Горчина Стојановића. Након тога, између осталих, низали су се комади: *Интимус* (2004), *Реалисти* (2013), *Невидљиви људи* (2016), *Две жене и један рат* (2019), *Илда Гершнер* (2022), *Ролеркостер* (2022), *Јелена Анжујска* (2024), *Кнегиња* (2024), *Мага* (2025).

Објавила је књигу *Драме* (2014), као и романе *Мале смрти* (2018) и *Потомство* (2022).

Радила је као директорка Битеф театра и Битеф фестивала од 2009. до 2014. године.

Зоран Хамовић – директор, оснивач и главни уредник ИП Clío

Дипломирао је југословенску и општу књижевност на Филолошком факултету у Београду. Бавио се музиком, позориштем и литературом. Предавао је књижевност у Институту за стране језике у Београду, као и менаџмент у издаваштву на постдипломским студијама Универзитета умјетности у Београду. Као уредник или члан редакције радио је у књижевним часописима *Студент*, *Знак* и *Књижевна критика*.

Оснивач је међународног друштва *Feliks Kapic*, а члан је и борда међународне организације ECUMEST (*Policies for Culture, European Foundation*). Иницирао је оснивање Балканске асоцијације издавача, а у регионалној сарадњи активан је као члан редакције *Сарајевске свеске*. У циљу развоја инструмената културне политике и струч-

ног усавршавања у издаваштву и библиотекарству, са групом колега основао је невладину организацију Библиотека Плус. Аутор је *Интернеста*, пројекта трансформације школских библиотека у информационе центре. Као колумниста писао је за дневни лист *Данас*.

Награде за најбољег издавача добијао је на Међународном сајму књига у Београду, на Сајму књига у Подгорици, Сајму књига у Нишу; добитник је и других признања за издавачку активност.

Марија Јанковић Шеховић – балетски педагог

Завршила је гимназију и дипломирала у Балетској школи *Лујо Давичо* у Београду 1965. године, у класи професорке Ксеније Кецојевић.

Играчку каријеру започела је, као солисткиња, трогодишњим ангажманом у Балету Српског народног позоришта у Новом Саду, а наставила је у Балету Народног позоришта у Београду. Током 35 година проведених на сцени, одиграла је велики број улога – међу њима и неколико главних – из класичног, неокласичног и савременог репертоара.

По окончању играчке каријере, завршила је једногодишње студије у Санкт Петербургу, одакле се вратила са дипломом чувене Академије руског балета А. Ј. Ваганова.

Као педагог класичног балета у школи *Лујо Давичо* радила је од 1988. до 1996. године. Потом је била педагог у Позоришту на Теразијама, те балет-мајстор и асистент кореографа, претежно страних, у Мадлениануму и Битеф денс компанији. Са интерна-

ционалном групом младих професионалних играча, а у сарадњи са асистентима славног кореографа, реализовала је *Kilijan – Balkan dance project*.

Као кореограф исказала се у неколико прилика, у драмским и оперским представама, а својим пером и на страницама више листова – као публициста, критичар и уредник. Нашу плесну сцену представљала је и у угледном лондонском часопису *Dance Europe*. Осим тога, она је и коаутор неколико стручних књига о знаменитим личностима из историје наше умјетности игре: Милорада Мишковића, Маге Магазиновић и Јелене Шантић.

Дејан Антић – универзитетски професор

Основне, мастер и докторске студије завршио је на Одељењу за историју Филозофског факултета Универзитета у Нишу. Од 2012. године запослен је на Филозофском факултету Универзитета у Нишу као сарадник у настави. На истој високошколској установи два пута је биран за асистента (2013. и 2016). У доцентско звање биран је 2018. године, а у звање ванредног професора 2022. године.

На Филозофском факултету у Нишу изводи наставу на свим нивоима студија на више предмета. Области његовог научног и стручног интересовања су: политичка и културна историја јужних српских крајева; српско-бугарски односи у XX вијеку, Велики рат (1914–1918), историја финансија и банкарства у Југославији, историја штампе у XX вијеку, историја Српске Цркве у XX вијеку.

Сам или у коауторству објавио је више од

четрдсет научних радова, пет монографија и једну монографску библиографску публикацију. Уредник је више тематских зборника од националног значаја. Главни је и одговорни уредник националног часописа *Лесковачки зборник*, и члан редакција више научних часописа у Србији.

Предсједник је Савеза потомака ратника Србије – Регионални одбор за југоисточну Србију.

Због вишегодишњег активног културно-просветног и националног рада добитник је: *Повеље Клуба генерала и адмирала Војске Србије* (2024); *Златне значке Културно-просветне заједнице Србије* (2023); *Видовданске награде*, коју додељује Топлички управни округ (2023); *Октобарске награде*, коју додељује град Лесковац (2021) и јавног признања 31. јануар, које додељује град Врање (2019).

Душан Илић – правник и научни сарадник Института за европске студије у Београду

Дипломирао је, магистрирао и докторирао на Правном факултету Универзитета у Београду.

За докторску дисертацију под називом *Улога другог дома у европским унитарним државама*, добио је 2024. године награду *Миодраг Јовичић* од стране Фондације Миодраг Јовичић, за један од два најбоља докторска рада из области уставног права и политичког система током 2022/23. и 2023/24. године у Србији и Републици Српској.

Подручје његовог научног рада обухвата изучавање проблематике начина представљања бирача у представничким тијели-

ма, како класичних, тако и алтернативних, затим феномена бикамерализма, нарочито у унитарним државама. Поред наведених, његова интересовања везују се и за друге области уставног и парламентарног права, организације државе (облици државне власти, облици државног уређења, облици владавине, облици политичког режима), али и за области уставне историје Србије, опште и српске правне историје. Такође, његова истраживања везана су и за питања изборног права, проблематике изборног система, али и материје политичког система, политичких институција, као и улоге партија и других политичких фактора у парламентарном животу, затим, феномена регионализације и федерализма. Поред тога, бави се и породично-правним темама, као и геополитичким процесима на ширем балканском простору, са посебним освртом на Северну Македонију и Бугарску. У својим истраживањима, теми увијек приступа интердисциплинарно, користећи се не само стеченим знањима из области правних наука, већ и из других сродних друштвено-хуманистичких наука.

Учесник је великог броја научних скупова, конференција и семинара, а аутор је и низа стручних чланака и саопштења.

Течно говори и пише на енглеском језику, а служи се и француским језиком.

Од маја 2018. године ради на Институту за европске студије у Београду.

ИЗДАВАЧИ

ГЕОПОЕТИКА, Београд

LAGUNA, Beograd

ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО, Београд

СВЕТИГОРА, Цетиње

МАТИЦА СРПСКА - Друштво

чланова у Црној Гори,

Подгорица

NOVA KNJIGA, Podgorica

NARODNA KNJIGA, Podgorica

СЛЮ, Beograd

ПЧЕЛИЦА – ЈУИНГ, Подгорица

МИНИСТАРСТВО КУЛТУРЕ

РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

– **СРПСКА КЊИЖЕВНА ЗАДРУГА**,

Београд

– **НАРОДНА БИБЛИОТЕКА**

СРБИЈЕ, Београд

– **БИБЛИОТЕКА ГРАДА БЕОГРАДА**,

Београд

– **ПАРТЕНОН**, Београд

– **МАЛИ ПРИНЦ**, Београд

– **TREĆI TRG**, Beograd

– **OTVORENA KNJIGA**, Beograd

– **BOOK**, Beograd

– **EDICIJA**, Beograd

– **BEGEN COMERC**, Zemun

– **ТАЛИЈА ИЗДАВАШТВО**, Ниш

HERAedu, Beograd

УНИРЕКС, Подгорица

КУЛТУРНИ ЦЕНТАР „ЧУКАРИЦА“,
Београд

MIBA BOOKS, Beograd

УКРОНИЈА, Београд

STRIP KLUB MR. NO, Podgorica

DARKWOOD, Beograd

БОКЕЉСКО ИЗДАВАШТВО

СПОНЗОРИ

Република Србија
Министарство културе

INSTITUT „DR SIMO
MILOŠEVIĆ“ IGALO

ДАН
ПОДГОРИЦА

РАДИО ТЕЛЕВИЗИЈА
ХЕРЦЕГ НОВИ

ИМПРЕСУМ

Издавач

ЈУ Градска библиотека и
читаоница Херцег Нови
Херцег Нови

За издавача

Јасна Маслан

Уредник

Милош Радуловић

Редакција

Анастасија Оровић
Бојана Вучуровић
Ивана Јовановић

Лектура и коректура

Ивана Јовановић

Ликовни уредник

Воислав Булатовић

Штампа

Биро Конто Игало

Тираж

100

Адреса редакције

Трг Херцег Стјепана 6
85340 Херцег Нови
Tel: +382 31 321 900
Fax: +382 31 324 328
E-mail: biblhn@t-com.me
Web: bibliotekahercegnovi.co.me

ЖИВОТИЊСКА ЏОРџ [80 ГОДИНА] ОРВЕЛ ФАРМА

Организатори

Секретаријат за
културу и образовање
Општине Херцег Нови

ЈЗ Градска Библиотека
и читалница Херцег Нови

Покровитељи

ОПШТИНА
ХЕРЦЕГ НОВИ

turistička organizacija herceg novi
tourism organisation of herceg novi

„Писац који жели да
сачува душу мора
да се супротстави
својој епохи”

ЏОРџ ОРВЕЛ - У УТРОБИ КИТА

ISSN 1800-6957

9 771800 695000 >

Спонзори

Ministarstvo
kulture i
medija

Република Србија
Министарство
културе

INSTITUT „DR SIMO
MILOŠEVIĆ“ IGALO

ДАН
ПОДГОРИЦА

РАДИО ТЕЛЕВИЗИЈА
ХЕРЦЕГ НОВИ